

קרוזב אליך

מבית גילוי דעת

עבודת ה' ברוח חסידית

מלך הפכפך היה
הרב שמואל אליהו
מבט לענייני השעה

מדריג רבה

עם
עין יו
רים וברורים
ויד יוסף.

מאת הרב המנוח הצדיק מרה רגון
מבבר לא

העין ישא פרי הפשט והפתרון, לכאורה
הסתומים ע"ד הפשט הנכון, ו...
הקדושה

תורה שמביאה רפואה לעולם

אחד, שניים,
שלושה...
ומשיח בא!
אורי צוקר
בעקבות
יום ההילולא של
הרבי מלובביץ'

הרב ד"ר
שמואל שנהב
הרגיש שהמדרשים מטפלים
בעולם הפנימי שלו. עכשיו הוא
מבקש להביא לעולם את הדבר
הבא: מדרשתרפיה

מדמינת איך זה מרגיש
לך, ירושלים
חנה סלם

שנפרה ונרבה
כפרה אדומה
התוועדות עם הרב שבתי
סלבטיצקי

האם קולך נשמע?
עדה האוזר

יש לנו איכות של נער וגם איכות של זקן, וראוי לנו תמיד להשכיל ולהבין מתי נדרשת מאיתנו זריזות של נער, ומתי לנהוג בכובד ולהשתמש בטענה שדבר פלוני לא מתאים לנו, כנגד היצר הרע

מיכי יוספי שיחת חברים

תהיה צעיר, תהיה זקן

שלום חברים, היום אני רוצה להתוועד איתכם על דמותו של הרב מרדכי אליהו זצ"ל, שכעת מלאו 16 שנים לפטירתו.

לרב אליהו, בין השאר, היה קשר מיוחד עם הרב עובדיה הדאיה זצ"ל, מגדולי ישראל בדור הקודם. יום אחד, כשהרב אליהו היה צעיר לימים והרב הדאיה כבר היה כבן שבעים שנה, הרב הדאיה ביקש ממנו שילוה אותו לטבילה במקווה לפני עלות השחר כהרגלו. כמובן, הרב אליהו נענה לבקשתו וליווה אותו לטבילה, אבל כיוון שעל פי ההלכה אסור לרחוץ עם רבו בבית המרחץ, הוא פנה לטבול בחדר אחר באותו מקווה שכנראה היה מחולק לכמה חדרי טבילה. "עוד לא סיימתי להתארגן לטבילה - אמר הרב אליהו בהתפעלות - והרב הדאיה כבר סיים לטבול..." הוא חיכה לו עד שיסיים והם יצאו ביחד מהמקום.

בהמשך היום, כשהרב אליהו עדיין היה לצד הרב הדאיה, ביקשו מהרב הדאיה להגיע לאיזשהו אירוע של שמחה. להפתעת הרב אליהו הוא סירב ואמר: "כדי להגיע לאולם יש הרבה מדרגות, ואני זקן מדי...". "כשמעתי את התשובה של הרב הדאיה - סיפר הרב אליהו - שאלתי אותו: 'איך כבודו אומר 'זקן אני'? הרי במקווה כבודו עלה וירד בזריזות גדולה!' הרב הדאיה חייך וענה לי: 'משום צניעות אני לא הולך לאותה שמחה, ולשם כך אני משתמש בטענה שאני זקן'".

הרב אליהו התפעל ואמר לרב הדאיה: "כבודו מתנהג כפי שכתוב בגמרא על אברהם אבינו (בבא קמא צז:): 'איזוהו מטבע של אברהם אבינו? זקן וזקינה מצד אחד, וכחור וכתולה מצד אחר'. פעם אחת אתה מתנהג כצעיר בזריזות גדולה כדי לטבול למקווה - כמו שכתוב על אברהם אבינו 'וישכם אברהם בבוקר', 'וירץ אברהם', ועוד הרבה ביטויים לכך שאברהם היה זריז ונמרץ - ופעם אתה זקן כנגד יצר הרע, ואתה אומר שקשה לך ללכת בגיל כל כך מבוגר...".

הרב הדאיה שמע את דבריו ואמר לו כך: "את הדיבור הזה אל תגיד ברבים ואל תספר עליו מאומה, אבל בהספד שלי תאמר את זה".

ההספד המתוקן

אתם יודעים, סיפורים שמספרים על אדם בחייו יכולים להוסיף לו אגו, והאגו מפריד אותנו מריבוננו של עולם. אבל אחרי שבן אדם נפטר האגו כבר לא רלוונטי, ומה שרלוונטי זה לעורר את הציבור ברצון להשתפר, להוסיף טוב ולדייק בהליכותיהם לאור דמותו של הנפטר. ולענייננו, זה מה שביקש הרב הדאיה מהרב אליהו.

הרב אליהו המשיך וסיפר כי עד שנפטר הרב הדאיה הוא הספיק לשכוח מאותה אמירה. אמנם הוא הספיד אותו בהלווייתו, אבל לא הזכיר את הסיפור הזה. לאחר כמה ימים בא אליו אחד מבני משפחת הרב הדאיה וסיפר לו כי הרב בא אליו בחלום ושאל אותו 'למה חכם מרדכי לא הספיד אותי?' אותו בן משפחה התפלא על הדברים, כיוון שזכר שהרב אליהו הספיד בהלוויה, ומשכך הוא בא לרב אליהו ושיתף אותו בחלומו. הרב אליהו התבונן וחשב אולי הוא לא הספיד אותו כראוי לו, ואז הוא נזכר באותו מעשה. ואכן, הרב אליהו הוזמן להספיד במעמד

השבעה של הרב הדאיה, ושם הוא סיפר את אותו מעשה. חז"ל אומרים שהנפטר שומע מה שמספידים עליו. ובכן, אם לא די בכל מה שסיפרנו, למחרת השבעה הופיע הרב הדאיה שוב בחלום לבן משפחתו ואמר לו שהפעם חכם מרדכי הספיד אותו כראוי... זאת אומרת, כנראה הוא רצה מאוד שהשומעים יתעוררו לעניין הזה, ובאמת הדברים נוגעים לכל אחד מאיתנו, ובמיוחד אתם הקוראים והמשתתפים בשיחה שלנו. אנחנו צריכים לזכור שיש לנו איכות של נער וגם איכות של זקן, וראוי לנו תמיד להשכיל ולהבין מתי נדרשת מאיתנו זריזות של נער, ומתי לנהוג בכובד ולהשתמש בטענה שדבר פלוני לא מתאים לנו, כנגד היצר הרע.

לא מיותר לומר שפעמים רבות אנשים מחליפים בין הדברים - הם כבדים מדי כשהם אמורים להיות זריזים, והם נחפזים מדי כשהם נדרשים להיות בכובד. ובכן, מי ייתן והסיפור הזה יסייע לנו להיות בזריזות בעת המתאימה, ולהפך - במקומות שראוי לנו להיות בבחינת 'שב ואל תעשה'.

ליישב את הדעת

לסיום, אוסיף ואומר כי אחד הדברים שאני חושב עליהם בהקשר לרב אליהו, הוא על הזכות המיוחדת שהייתה לו להיות בקשר כל כך קרוב עם הרבי מלובביץ' זצ"ל.

הרב אליהו סיפר פעם איך התחיל הקשר ביניהם: סיפרו לו שהרבי עורר על כך שכשם שעורכים לפני חג הפסח 'קמחא דפסחא', באותה מידה יש עניין גדול לסייע בממון ומצרכי מזון למעוטי יכולת גם לקראת חגי תשרי. הרב אליהו שמע את הדברים והתפלא: מה הרבי מחדש? הרי העניין הזה מופיע כבר בכתבי האר"י ז"ל. הוא שיתף את שאלתו עם ידידיו מחסידי חב"ד, וכשהגיעו הדברים אל הרבי הוא אישר אותם, ובמקביל שיגר אליו את השיחה בה עורר על כך, ושם אכן נכתב שמקור הדברים הוא ברברי האר"י הקדוש. כידוע, הרבי מאוד הקפיד שבשיחות שלו יהיו מצוטטים כל המקורות ומראה המקומות.

אגב, זה נשמע כביכול סיפור של מה בכך שהביא לקשר עמוק ומשמעותי בין גדולי עולם אלה, אבל מאז אנחנו למדים כמה חשוב לתת מקור לדברים. אמנם בשיחה פתוחה בהתוועדות חסידית אולי לא תמיד צריך להזכיר את המקורות, אבל בדברים שבדפוס זה בוודאי יותר משמעותי.

הרב אליהו הוסיף ואמר ביחס להיכרותו עם הרבי, שהמשנה אומרת לגבי "זקני תורה" ש"כל זמן שמזקינין - דעתן מתיישבת עליהן". הוא סיפר: "כאשר ישבתי אצל הרבי כמה שעות ביחידות, באותם רגעים שהייתי במחיצתו הרגשתי שדעתי מתווספת ומתיישבת עליי בכל דקה שחלפה. איזו זכות זו הייתה, מעין מה שנאמר על משה רבנו והזקנים: 'ויאצל מן הרוח אשר עליו ויתן על שבעים איש הזקנים'. כשאתה יושב במחיצתו של הרבי, כל דקה שחולפת אתה מרגיש כמה גדלת".

לחיים, חברים יקרים. אני מקווה שרק מלספר את הסיפור המיוחד הזה נרגיש גם אנחנו שדעתנו מתיישבת עלינו. שנוזה לברכת הזריזות וברכת העשייה הטובה, וזכות הצדיקים שהזכרנו היום בשיחתנו תעמוד לזכותו של עם ישראל בכל המצטרך. לחיים!

במרום הגליל (סמוך למירון)

תלמוד תורה בראשית

מזמין אתכם

להצטרף לצוות החינוכי של תלמידי תורה בראשית

דרושים מחנכים

דרישות התפקיד: תואר בחינוך | יכולת הובלה | רצון ללמוד וללמד בגישה חינוכית ייחודית - 'מעיינות רבי חייא'

לפרטים: 055-9107311 | Ttbereshit@gmail.com

דרושים אנשים רציניים

צועקים 'עד מתי' כדי שהרבי יהיה מרוצה ולא כי בוער להם בעצמות שמשיח עוד לא הגיע.

ועכשיו הרגע השובר:

מה עוד יכולני לעשות כדי שכל בני ישראל ירעישו ויצעקו באמת ויפעלו להביא את המשיח בפועל, לאחרי שכל מה שנעשה עד עתה, לא הועיל...

הרבי בעצם שואל בכאב מה הוא יכול עוד לעשות, אם כל מה שהוא עשה עד עכשיו לא עזר והמשיח עדיין לא הגיע?

עכשיו תסתכלו טוב. ראיתם את המילים שהדגשתי? יופי. אז זה לא מה שהרבי אמר, זה מה שרשמו אחרי זה כשכתבו את השיחה. זה מה שהרבי אמר בפועל:

אינני יודע מה לעשות, כיוון שכל מה שעשיתי עד היום היה להבל ולריק.

מחריד! יהודי צדיק במשך כמה עשורים הופך את העולם מקצה לקצה, משנה את הגלובוס, ובסוף הוא מרגיש שהכל 'הבל וריק' כי משיח לא הגיע.

וכאן הרבי זורק אלינו את הכדור:

הדבר היחיד שיכולני לעשות - למסור הענין אליכם: עשו כל אשר ביכולתכם - ענינים שהם באופן דאורות דתוהו, אבל, בכלים דתיקון - להביא בפועל את משיח צדקנו תיכף ומיד ממש! .. ואני את שלי עשיתי, ומכאן ולהבא תעשו אתם כל אשר ביכולתכם.

בקיצור, הרבי אומר לנו שעכשיו זה תלוי בנו. כן, כן, שאף אחד לא יסתכל לצדדים, מדברים עלינו. כדי שמשיח יגיע אנחנו צריכים לקחת את העסק ברצינות. הכי ברצינות.

אבל הרבי לא מתייאש:

ויהי רצון שימצא מכם אחד, שנים, שלשה, שיטכסו עצה מה לעשות וכיצד לעשות, ועוד והוא העיקר - שיפעלו שתהיה הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש, תיכף ומיד ממש.

לרבי אין דרישות מוגזמות, הוא לא דורש אלפי חסידים שייקחו אותו ברצינות. אחד, שניים או שלושה אנשים שמוכנים ללכת על העסק עד הסוף בהחלט מספיקים לו. לצערנו הם עוד לא נמצאו.

איך אני יודע? משיח עוד לא כאן!

אתם יודעים מה קרה מיד אחרי השיחה? התחילו לצעוק שם 'עד מתי'. וזה אולי הרגע הכי מתסכל באירוע.

רגע לפני זה הרבי אמר שזה לא עוזר לצעוק בשבילו. כדי לצעוק צריך שהמשיח יבער לך בעצמות, שלא תוכל לסבול עולם שאין בו משיח, אז לצעוק שוב זה כנראה לא הפתרון.

מה שכן צריך זה להקשיב לרבי ולהיות מוכן לקחת את העסק הזה על עצמנו ברצינות הכי גדולה.

נכון לכתובת שורות אלו הסטטוס לא השתנה ומשיח עוד לא הגיע, מה שמשאיר את השיחה הזו רלוונטית היום בדיוק באותה מידה שהיא הייתה רלוונטית אז.

זהו. אם יש קורא אחד או שניים או שלושה שרוצים לנסות ללכת על העסק ברצינות, אבל באמת ברצינות, להקדיש את החיים שלהם למשיח עם כל מה שזה דורש, ואפילו אם האחד הזה יהיה אני, אז הטור הזה היה שווה.

האמת היא שאני ממש חושש לכתוב את הטור הזה.

יש דברים שככל שמדברים עליהם יותר הם מובנים יותר והופכים לגדולים ומשמעותיים יותר. אבל יש דברים שככל שמדברים עליהם יותר רק מקטינים אותם ומאבדים את העומק, הגודל והרוחב של הדבר. הנושא שרציתי לדבר עליו שייך לסוג השני, זה שככל שמדברים עליו יותר זה רק גורע. הרבי.

אולי במקום לדבר על הרבי אני אנסה לגייס אתכם לפרויקט הדגל שלו.

בשנת תשנ"א בכ"ח בניסן אחרי תפילת ערבית הרבי אמר שיחה. זה לא היה חריג, הרבי אמר שיחות באופן הזה מדי פעם. בהתחלה גם תוכן השיחה התקדם בצורה הרגילה, שום דבר לא הכין את קהל השומעים למה שהולך להגיע.

פתאום, ברגע אחד, השיחה שינתה כיוון, והזיזה את העולם מתנועה בכיוון אחד לתנועה בכיוון אחר:

על פי האמור לעיל על דבר הדגשת ענין הגאולה (במיוחד) בזמן זה - מתעוררת תמיהה הכי גדולה: היתכן שמבלי הבט על כל הענינים - עדיין לא פעלו ביאת משיח צדקנו בפועל ממש? ... דבר שאינו מובן כלל וכלל!

הרבי פשוט לא מצליח להבין איך אחרי כל השיחות, המאמרים והפעולות שלו לאורך 41 שנים, ובפרט בשנים האחרונות לפני השיחה הזו, המשיח עדיין לא הגיע.

לכל מי שלא מכיר אני עושה עצירה מתודית.

מאז שהרבי היה ילד קטן הוא לקח על עצמו פרויקט - להביא משיח. לא בקטע המפונפן, בקטע הכי רציני שיש. המשיח היה הדבר הכי ריאלי, אטרקטיבי, מעניין, בוער וחם אצל הרבי. הוא פשוט לא הפסיק לדבר עליו, לדחוף אנשים להביא אותו ולעשות בעצמו כל מה שאפשר כדי שהמשיח יגיע.

41 שנות נשיאות עד השיחה המדוברת הוקדשו לנושא מרכזי אחד: משיח.

עכשיו אתם יכולים להתחיל קצת להבין למה הרבי נסער, אפילו מאוד נסער. הוא מדבר מדבר ודברים לא זזים. איך הוא יודע? פשוט מאוד! משיח עדיין לא כאן.

אבל לתמיהה הזו יש המשך:

ותמיהה נוספת - שמתאספים עשרה (וכמה וכמה עשיריות) מישראל ביחד, ובזמן זכאי בנוגע להגאולה, ואף על פי כן, אינם מרעשים לפעול ביאת המשיח תיכף ומיד, ולא מופרך אצלם, רחמנא ליצלן, שמשיח לא יבוא בלילה זה, וגם מחר לא יבוא משיח צדקנו, וגם מחרתיים לא יבוא משיח צדקנו, רחמנא ליצלן!!

הבנתם? יושבים יהודים, אפילו הרבה יהודים, וזה ממש בסדר להם אם המשיח לא מגיע ממש עכשיו. מבחינתם משיח יכול להגיע גם עוד שבוע או עוד שנה אם זה מסתדר לו יותר.

אתם מכירים יהודים כאלו?

חכו, זה עוד לא הסוף.

גם כשצועקים "עד מתי" - הרי זה מפני הציווי כו', ואילו היו מתכוונים ומבקשים וצועקים באמת, בוודאי ובוודאי שמשיח כבר היה בא!!

באיזשהו שלב בהנהגה שלו הרבי התחיל לדבר על זה שצריך לצעוק 'עד מתי!', ולעזעזע את השמים עד שמשיח יגיע. הרבי גם ידע שאם היו צועקים את זה באמת המשיח כבר היה כאן. רק מה? כולם

תואר שני במכללה ירושלים

חובלים
במספר
הסטודנטים מבין
כלל המכללות
בארץ!

עד 9,000 ש"ח מלגה

אלפי בוגרים ומוסמכים!
הצטרפי גם את/ה להצלחה!

למידה היברידית
מותאמת אישית

מסלולים נפרדים
לנשים ולגברים

שנה אחת! < יום בשבוע החזר שכר לימוד לזכאי משרד החינוך

קורס מיצוי זכויות לעובדי הוראה

+1

לימודי תעודה לבחירה

+1

תואר שני

+ תעודה בהוראה מתקנת

ניהול וארגון
מערכות חינוך

+ תעודה בכלי גישור (נשים)
+ מסלול לרבני קהילות (גברים)

הוראת מחשבת ישראל
ותושב"ע בין תחומי

+ תעודה בהדרכה
לתזונה נכונה

הוראת המדעים
והמתמטיקה

+ תעודה בהדרכת
הורים טיפולית

ייעוץ חינוכי
*לימודים עד פסח תשפ"ח

לפרטים על התואר השני: 02-6750715/736 ☎ 053-9690697

rishumsheni@michlalah.edu | מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים

עדה האוזר

מטפלת רגשית ומנחת סדנאות חסידות

שְׁנֵי אָחִים שְׁנֵי רְעִים

כל כך נוגעת ללב הדרך שהתורה מתארת את מותו של אהרן. דרך העוברת בקשר המופלא בין שני אחים. המדרש מתאר איך אומר הקב"ה למלאכים: "הייתם תמהים על יצחק כשעלה על המזבח ולא סרב? בואו וראו את הגדול הולך אחר אחיו הקטן לקבל מיתה". אתם התפעלתם מכך שיצחק התבטל לגמרי לאביו, ולא התנגד להיעקד? בואו וראו דבר גדול מזה. לא רק בן שבטל לאביו, אלא אח גדול שמתבטל לאחיו הקטן. פלא!

חז"ל מתארים איך משה מפשיט מאהרן את בגדיו, ובכך הוא מסיר את מה שבחוק, ובמקביל הקב"ה מסיר את מה שבפנים, את הנשמה. כל עוד משה לא מסיר, גם ה' לא מסיר. כביכול הקב"ה מצטרף מלמעלה להתמסרות המוחלטת של אהרן למשה, כאילו גם ה' בטל אל החיבור שביניהם.

אולי לומר שריפוי הקשר בין אחים, הוא גם ריפוי הקשר עם רבש"ע. כשאדם מרגיש אח קרוב לאחיו, הוא יכול להרגיש כך גם כלפי אלוהיו. ולא עוד אלא שכאשר יש אחווה, הקב"ה מצטרף. "שבת אחים גם יחד", אומר רש"י, הקב"ה בא לשבת יחד, כאחד מן האחים. אחים ורעים עם ה' שגם מצטרף אל היחד הזה, והופך כביכול לאחד האחים.

כמה זה מתאים לתקופה המסיימת את המדבר, אחרי שעם ישראל עבר כל כך הרבה תלונות ומריבות, כמה הוא זקוק לריפוי הקשרים בתוכו, ולריפוי הקשר עם ה'. ריפוי שיכול להיפתח דרך הקשר שבין שני האחים המופלאים.

השפת אמת פותח פתח לעומק החיבור בין משה לאהרן. משה במהותו הוא הקול, ואהרן הוא הדיבור. משה הוא הפנימיות, הוא קול הנשמה. ואילו אהרן מביא את הנשמה החוצה אל העולם, ונותן לה ביטוי דרך הדיבור. החיבור בין משה לאהרן הוא החיבור שבין הקול לדיבור.

תשומת הלב לחיבור הזה, זו הרגישות לשאלה האם הדיבור הוא אחד עם הקול, האם מה שאדם אומר הוא באמת מתכוון אליו? האם שומעים את האמת הפנימית בקול שלו, או שיש איזה נתק ופעור בין הקול לדיבור? אהרן הדבק במשה, מבטא את הדבקות הזו.

כשאדם מתפלל אל ה' בדיבור חופשי, מהמילים שלו, הוא יכול להבחין בין דיבור הנובע מתוך קול פנימי עמוק, ובין דיבור שאולי נכון והגיוני, אבל חסרה בו הכוונה שמאחורי המילים. לפעמים אדם אומר את מה שהרגיש אתמול, ולא שם לב שכרגע הוא בכלל לא מרגיש, כרגע הדיבור חלול, בלי חיבור אל הקול.

ככל שאדם לומד לזהות את החיבור שבדיבור של עצמו, כך נפתחת לו הרגשה בדיבור שסביבו, כך הנשמה שלו כבר מושכת אותו לאותם מקומות השייכים אליו, מקומות של אחדות ללא פער.

ונסיים בשיר המרגש של אהרן רזאל, שמביא את המדרש על גאולת ישראל. "איך ישראל נגאלין לא מתוך הצער... אלא מתוך עשרה בני אדם שהם יושבים זה עם זה, וכל אחד מהם קורא ושונה עם חברו, וקולם נשמע". כמה מרגש שלא מספיק שיושבים יחד, וקוראים יחד, ולומדים יחד. משהו עדיין חסר, כל עוד אין הקול נשמע. "וקולם נשמע", כמה חשוב שהקול הפנימי יישמע, שהקול יהיה באמת דבק לדיבור. שלא נטבע בתוך ים של דיבורים נכונים ויפים, שנאמרו פעם על ידי אנשים צדיקים. שלא נאבד שם את הקול הפנימי שלנו. שגם בתוך היחד של בית המדרש, ושל דיבורי הקדושה, נחפש את החיבור אל הקול האותנטי שלנו.

כי הגאולה מגיעה כשהקול דבק לדיבור, כשהדיבור לא עוזב את הקול, אי שם מאחור. הקול והדיבור, כמו משה ואהרן, שני אחים, שני רעים, שלא נפרדים, ואליהם מצטרף השלישי שביניהם לשבת יחד.

מוזמנות לנסיעת נשים לאומן בקרוב
כ"ג-כ"ז תמוז, 8-12/7
עדה האוזר
052-4625473

הכישרון שלך מחפש מקצוע

לימודי כתיבה, תסריטאות, צילום, עריכה, בימוי והפקה ברמה הגבוהה ביותר.

יום פתוח כ' בתמוז 5.7
לפרטים והרשמה: 054-7669616

מסלול לימודים לנשים בלבד, יום בשבוע, במשך שנתיים. ראש המסלול: ענבר נמדר.

השלוחה החרדית של בית הספר מעלה

רח' שבטי ישראל 20, ירושלים | maale.co.il

מדרשת נועם-אביב

מדרשה שנותנת מקום לשאלות, עוגן של תורה, וליווי אמיתי לשנים שמעצבות אותך.

יום שכולו תורה

ערב כצום אנשמה

מעטפת מאוהב של מדרשה

איווי
אישי

חבורה
איכותית

בניית קומה
רוחנית

אימוץ תורה
חי ונועם

עליה קהילתית
משמעותית

מדרשת נועם-אביב
ע"ש נועם בהגון הי"ד

לפרטים ותיאום ראיון: 1800-071-500
צוף חנה: 055-6850221

המכללה האקדמית לחינוך בחולון

ההפכפכות של טראמפ

הרב שמואל אליהו

המטרה של נסיגת אומות העולם ברגע האמת היא לאלץ את העם היהודי לקחת את המושכות לידיים, להיאבק על עצמאותו, ולקבל את ההחלטות בעצמו, זו גאולה אמיתית. ההתחלה שמגיעה מהאומות חשובה גם בגלל שהיא משלבת אותם בתהליך, וגם בגלל שהם נותנים לנו את האומץ הראשוני, אבל הסיום חייב להיות שלנו.

המסקנה הנדרשת מההבנה הזו היא שינוי זווית הראייה שלנו כצרכני חדשות. כשמסתכלים באופן הזה מבינים שיש מי שמנהל את העולם מאחורי הקלעים, יש מלך לעולם. כשמבינים את העיקרון הזה לא חוששים ולא מפחדים. מתגברים על החששות שהביאו את פחד חטא המרגלים.

אסור לפחד מהטלטלות של טראמפ. צריכים לזכור כי כל ההיסטוריה מלמדת אותנו ש"הוא אמר ויהי הוא ציווה ויעמוד, ה' הפיר עצת גוים הניא מחשבות עמים". אלה לא רק מילים; זה תיאור מדויק של מציאות חיינו, כאן, היום, במדינת ישראל. כשמסתכלים במבט הזה, מבינים שחזרת טראמפ מההסכמות עם ישראל היא קריאת השכמה עבורנו לקחת אחריות על הגאולה שלנו ועל הגאולה של העולם.

יחסי דונלד טראמפ עם ישראל ועם ראש הממשלה נתניהו מותירים רבים מבולבלים: יום אחד הוא מחבק, ולמחרת מפנה עורף. מבט מעמיק אל ההיסטוריה היהודית מגלה שלא מדובר בגחמה פוליטית, אלא בתבנית היסטורית עתיקה ומדויקת להפליא.

חכמי ישראל מצביעים על שורה ארוכה של מנהיגי מעצמות שהבטיחו וחזרו בהם מול עם ישראל: פרעה במצרים; בתחילה העניק כבוד רב לעם ישראל, אך לאחר מכן חזר בו והחל לרדוף אחריהם. כורש מלך פרס: הכריז באופן היסטורי "לכו והקימו את בית המקדש", אך לאחר תקופה חזר בו והקפיא את הבנייה. ארתור בלפור: הלורד בלפור אמנם לא חזר בו אישית, אך האימפריה הבריטית נסוגה מהבטחתה פעם אחר פעם באמצעות הספרים

הלכנים. הארי טרומן: נשיא ארה"ב תמך תחילה בהקמת המדינה, אך זמן קצר לאחר מכן הבית הלבן חזר בו מתמיכתו וניסה לעכב את המהלך. בכל המקרים יש אותה תבנית: תמיכה ראשונית, ואז נסיגה. דונלד טראמפ פשוט ממשיך את המסורת הזו. מדוע זה קורה?

הרב יעקב משה חרל"פ זצוק"ל מצביע על כך שהתהליך הזה אינו מקרי, אלא טבוע במהות הדברים. יש פה מהלך עמוק שחוזר על עצמו. מהלך שנמצא מעל הפוליטיקה הקטנה. הקדוש ברוך הוא, מלך העולם, משתמש במנהיגים הללו ככלים להניע את עם ישראל להגיע לעצמאותו.

אם ישראל היו יוצאים ממצרים בלי שפרעה חוזר בו תהיה הגאולה מהלך מצרי שאנחנו לא שותפים בו. לכן פרעה חוזר בו אחרי שקיבלנו את האומץ ואת החירות. בעקבות החזרה שלו אנחנו לוקחים את החירות בעצמנו.

כך היה גם עם כורש. הוא החל את המהלך של בית המקדש ואנחנו פעלנו רק מכוחו. אחרי שהוא חזר בו גייסנו כוחות מעצמנו והקמנו את בית המקדש השני. לא מישהו אחר הקים לנו. כך גם קמה מדינת ישראל. הם התחילו וחזרו בהם, קיבלנו אומץ והמשכנו בעצמנו בלעדיהם.

האקדמית חמדת

חוסן, אמונה, חינוך.

קריית חינוך עדות נגב

מחשב נייד מתנה

לנרשמים לתואר ראשון
ותעודת הוראה
בכפוף לתקנון

50% הנחה
על דמי הרישום!
לנרשמים ביום הפתוח

24.6
ע' בתמוז

יום רביעי | 19:00-15:00

יום פתוח באקדמית חמדת

תואר שני M.Ed.

שנה

תואר ראשון B.Ed.

יומיים בשבוע בקמפוס
אפשרות למסלול מקוצר

תואר שני ותעודת הוראה

שנתיים

הסבת אקדמאים

שנה אחת

בחלק מהתוכניות

רכבת

אפשרות לשילוב
מדרשה באקדמיה

רום
תוכנית מצוינות

לימודים
היברידיים

החזר שכר
לימוד ל-M.Ed.
בכפוף לתקנון משרד החינוך

מערך מלגות
נרחב

שנה ראשונה
חינם ל-B.Ed.
בכפוף לתקנון משרד הביטחון

www.hemdat.ac.il

נשוחסן פוגש אמונה וחינוך

למידע והרשמה חייגו *5280

לבנות גולם, ולפרוח ממנו

התבגר - הפנמה אמיתית של להיות אדם אכפתי באמת, להיות אדם עם לב שהוא ברכה לסביבה בה הוא חי - אבל זה פשוט לא ריאלי לצפות מילד בן חמש שיפעל ממניעים אמיתיים, אז אומרים שיפעל לטובת עצמו. לטובת עצמו בעולם הזה, כלומר כדי לקבל ממתק או פרס או כבוד. או לטובת עצמו בעולם הבא, שיקבל פרס גדול יותר או מהנה יותר. אבל המוקד הוא בי, הוא למעני. זה נקרא בחסידות 'גבהות'. מגיע לי. אני עושה כי אני העיקר. ובלי זה אין שום התחלה של עבודה ה'. אז אולי זה קצת 'טמא', לעשות דברים טובים כי זה מתגמל אותי, אבל זה מה שמוכיל לטהרה.

מאיך גיטא, אחרי שאדם כבר בוגר, הוא מסוגל להתנהל כמו בוגר. אחרי שהוא כבר עובד ה', וגילה את הפרסקטיבה האמיתית על המציאות, אם הוא עדיין מחפש לצבור לעצמו כמה שיותר פינוקים, זה פוגם בעבודה שלו. לכולנו יש ערוב של מניעים, זה בסדר. אנחנו פועלים למען ה' ולמען עם ישראל וגם לטובתנו. אך אם למשל במקום עבודה יש עובד אחד שהדבר היחיד שמעניין אותו זה המשכורת - אדם כזה הוא תלוש מהגדרה הבוגרת של עצמו, ויש טעם פגום בעבודתו. אותו הגבהות שפתחה את הדרך בעבודת ה', עכשיו כבר מטמאת.

כמו בכל סוג של אימון, אומנות או חניכה, מתחילים להיכנס לעולם על ידי תרגילים בסיסיים, אך היעד הוא להמריא מעבר להם, שהם רק יחשפו אותך לאמת. חייבים שיהיה אגו כדי שבכלל נקום בבוקר, אבל אחר כך צריך לגדול מעבר לו, לצאת מהגולם שהאגו רוקם לנו ולהפוך לפרפר.

איך אינטרסים בשוחות

ואי אפשר להתקרב להשם יתברך אם לא יהיה לו גבהות, פירושו: דיש קטנות וגדלות בקדושה, ולעומת זה בסטרא אחרא רחמנא ליצלן, דבסטרא אחרא קטנות היינו שהיצר הרע אומר לו 'אתה אינך ראוי לעשות מצוה גדולה ועובדא כזו!'. ועל כן צריך שיגבה לבו בדרכי השם יתברך...

ואחר כך בעת העובדא שעושה אז אחר כך, צריך להיות נשמר מכל צד גבהות, וישפיל את עצמו לפני השם יתברך ולפני כל. וזה קטנות שבקדושה, שלא ידומה לו שהוא גדול מחבריו, כשרואה שהם אינם עושים עובדא זו, נמצא הגבהות בשעת מעשה המצוה שאז הוא נקרא טהור, ואז הגבהות מטמא טהורים.

מסתבר שזה לא רק חד פעמי. כדי להתניע, האדם לוחש לעצמו כמה הוא יקר, וכמה ה' באמת רוצה דווקא את מלאכתו, כמה שהעולם כולו מחכה רק לו שירומם את הסביבה שלו. באמת יש בו משהו ייחודי שאין באחרים, והאנושות כולה תלויה בהחלטותיו. אבל קשה מאוד לאחוז מיד לאחר מכן בתודעה הקוטבית, אף שהיא אמיתית לחלוטין - נכון שחברייך לא עושים כמוך, לא משקיעים כמוך, לא בעלי מעוף כמוך, אבל זה לא אומר שאתה יותר מהם. בכלום נשמה אלווקית אינסופית, בין אם אתה זה שמרכיב תורה למאתיים אנשים ובין אם אתה האחרון שבמאתיים שבכלל נכנס לשיעור בטעות. בדיחה לחשוב שאתה יותר קרוב לשורש האינסופי האלוקי ממישהו אחר. קשה מאוד לעורר את עצמי ואז לשחרר את החשיבות שלי. זאת חוקת התורה.

פלא גדול הוא, ומובן לא יותר מפרה אדומה, שבדור הזה ממש ראינו שוב ושוב חיילים שמסרו את נפשם בתודעה כל כך מרוממת. אולי התגייסו מתעורבת של מניעים - בשביל הכבוד, או העוצמה, וגם בשביל האידיאליים. אבל אל מול הסיכון והפחד כל המניעים הפסולים מתאדים. אנשים לא מוסרים את נפשם כדי שהחברה בבית יגידו כמה הם תותחים. חיילים אלה ביטאו את זה בפייהם - אנחנו לא הסיפור. יש כאן משהו יותר גדול, ואנחנו מאמינים בו. ובמותם הבחירו לנו שזאת מדרגה שלא שמורה לבעל שם טוב הקדוש, אלא אפשר גם לחיות כך, זאת מנת חלקנו, או בלשון התורה (בראשית מז, כב) ה"חוק" שלנו. חוקת התורה.

כמה מתאים לעם ישראל וחכמיו שכאשר יש מצווה שמוברה לגביה שהיא חוק, ואין לה שום הסבר, וזאת אפילו החוקה של התורה כולה - בכל זאת לא נמנעו חכמי הדורות לדלות ממנה פשר. ייחודית היא גישתו של הבעל שם טוב הקדוש בכך שהיא לא מנסה להסביר את המערכת הפנימית של מלאכת פרה אדומה, אלא היא מתבוננת עליה כקופסה סגורה, בוחנת איך היא פועלת ומשפיעה על המציאות, ומחפשת היכן עוד יש התרחשות דומה בתחום שמאוד נוגע אל כל אדם.

"דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדומה תמימה וגו'". נודע מה שאמר הבעל שם טוב ז"ל ששאלוהו על ענין פרה אדומה היכן הוא רמוזה, לבא מזה לעבודת השם יתברך תמיד. כמו שלימד הבעל שם טוב זלה"ה, שכל המצוות הם נצחיות בשכל, אף שבפועל הם בזמן ובמעשה, מכל מקום בשכל הם תמיד נצחיים.

כל מילה וכל עיקרון בתורה נוגעים לכל אדם בכל זמן. התורה אמנם תופסת צורה כתורה כתובה, ועושה שימוש במושגים של עולם מוכר, ומסופרת בהקשר של דורות בראשית ויציאת מצרים, אבל בשורש היא מעבר לכל אלה. לכן אפשר לשמוע בכל פרשה שלה לקחים לכל נקודה על רצף ההווה. והואיל ומדובר ב"חוקת התורה", יש בה לקחים הנוגעים ליבה של דרך התורה.

והשיב הבעש"ט זלה"ה שזהו ענין הגבהות. שמתחלה אם האדם מתנהג בדרך לא טוב והוא רחוק מהשם יתברך, התחלת תיקונו הוא מצד הגבהות, ושלא לשמה, כמו להתפארות, או בשביל שיוכה לעולם הבא שזהו גם כן גבהות נסתר, שחושב שראוי שישלם לו השם יתברך שכר על מעשיו, וחושב את עצמו שעושה איזה דבר למענו יתברך שמו, ובאמת מצידנו בלתי כח הבורא מה אנו, והאיך יתכן לקבל שכר. רק שמתחלה אי אפשר לבא לזה, וח"ו ישרא בחיצוניות, והותר לו לאחוז בגבהות והתפארות ויעשה שלא לשמה (פסחים נ:): ומתוך שלא לשמה יבא לשמה.

באמת ה' הוא השורש של הכל, ומהווה את המציאות כולה בכל רגע. באמת יש מערכת של שכר ועונש. אבל שהאדם יעבוד את ה' וידרוש את השכר שלו, זה דומה לילד שהוריו הביאו אותו לעולם, הלבישו אותו והאכילו אותו ולימדו אותו ללכת ולדבר ולהיות כשיר לצאת לעולם, ואז הוא עוזר להם בעבודה בגינה או עוזר לאביו בשיפוצים ומבקש על זה שכר. יש בזה משהו מגוחך. אבל לא פעם הוא מפנים את זה אך ורק כשהוא הופך להיות בעצמו, ואז אולי מתעוררת גם הבנה על היחס הדומה לבורא עולם, ועד אז - הילד בטוח שמגיע לו, וזה בסדר גמור. לכן משתמשים בכל מיני שיטות לעורר אותו להיות מגויס ומוסרי וסוג של אכפתי.

נכון, זה רחוק מאוד מהמניע האמיתי שיכול להיות לנער שכבר

מה את/ה יודע/ת על השקעה נדל"נית בדימונה?

נעם נכסים
 אמניות. מקצועיות.

העיר דימונה בתנופה כלכלית חברתית וחינוכית שלא נראתה כמוה מאז היווסדה. חברות הייטק, אנשי קבע ועוד רבים קבעו בה את מגורם.

בעיר הזדמנויות השקעה רבות עם אחוזי תשואה מהגבוהים ביותר.

במשרדנו מגוון דירות, בתים, קרקעות, מבנים מסחריים והזדמנויות השקעה מיוחדות.

התקשרו ותופתעו: 052-4538062

הכני קצו

נקודה!

במכללה ירושלים
מגוון מסלולים
לתואר ראשון

לפרטים ולהרשמה:

rishumramim@Michlalah.edu

02-6750987

לראות את כולם, אולי זה מחזיר אותך אחורה בזמן, לימי נעוריך, ימי כלולותיך, עת עמדת מוארת, זקופה, מכותרת קטורת מור ולבונה.

בטח זה מזכיר לך את שאון עולי רגלייך, קולות שירי לוייך, קול פעמי כוהנייך, פעמון רימון, פעמון רימון.

לא הספקת להתגעגע וכבר הם חזרו, משמיעים בקול פעמוני ספרי אורה, זכרון ימים קדמונים.

אני יודעת, הם תמיד באים לבקר, אני גם יודעת שבימי הזכרון הקרבים את זקוקה להם יותר.

לו יכולנו לשמוע קולך, היית מבקשת שלא נברח כל כך מהר, שנשב לדבר כמו פעם, שנסתכל בך עין בעין, בלי מסכים מסיחים, אולי היינו רואים איך את מתחדשת, מתקדשת.

אולי היינו שומעים שזה עוד לא מכהה את הכאב של פעם, רק מאפשר לזכור את העתיד.

אם היינו מסתכלים בך עין בעין, אולי היינו רואים את זרועותיך הפתוחות לרווחה מתרחבות לקול מגופי בנייה, מתכוננת ליום בו יתקבצו תחת חופת טליתך, מארבע כנפות.

אולי היינו שומעים כמון, את קול אהובך קורא מבין החומות, "אוי לבנים שגלו מעל שולחן אביהם, אוי לי שהגליתי את בני לבין האומות".

אולי היינו שומעים אותך מנחמת, מתנחמת בגעגוע קדוש, בקול צפירת עומס הדרכים המובילות אלייך ומזכירות לך נשכחות.

אז אולי היינו מתיישבים למרגלות כותלך, יחפים ופשוטים, לספר לך את סיפורך, לשאוב מעט, מנחמתנו, נחמתך, להזכיר שלא שכחנו ירושלים,

שלומנו קשור בחוט לשלומך.

רחובותייך, פתחת את ליבך לכל האוהבים, הזוכרים, המשחרים לשערייך.

הם לא הגיעו בידיים ריקות, מרחוק הם באו, צבעו את ליבך בצבע הרקיע, ודגלם עלייך אהבה. לפעמים אני מנסה לדמיין איך זה מרגיש לך

מה שלומך ירושלים? הרבה זמן לא דיברנו. אני יודעת, הייתי כאן, באתי לבקר, אבל איך שהוא דיברנו הרבה עליי וקצת עלייך. אני יודעת, בזמן האחרון היית עסוקה. אירחת את כולם כמו שרק את יודעת, ירושלים, סגרת

"קול צובי צופק פתחי לי אמותי
 רעייתי יונתי תלאתי.."

תכנית אלול

באדיבות תכלת צפת
 2018 - 2019

י' אלול - י' תשרי

תורה נשית

באוירה צפתית

בואי ללמוד תורה
 מתוך לב פתוח
 להעמיק פנימה בעבודת ה'
 מתוך חיבור לכלל
 ולהתחדש בתורה שמחה
 המחוברת לגאולה

אזובי תע"ק, האכה, חסידות, תורת היה קוק,
 פנימיות התורה, מיבור אל נפש ועוד...

עלות התכנית 2,600 ש"ח

מגוון שיעורים פעילויות וסדנאות
 שתי שבתות ויום כיפור במדרשה
 מנורים בסמוך לעיר העתיקה

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

אספקה מהירה
שלם וקח עוד היום אצלך בבית

התאמה מקצועית
התאמת המזגן לצרכי הלקוח

התקנה משתלמת
התקנות משתלמות לרוכשים

5 שנות אחריות
על ההתקנה

התחייבות למחיר הזול בישראל!*

מזגנים

TADIRAN ELECTRA AIR TORNADO
Haier SENSOR TCL
ELCO SAGA

1 כ"ס

1.25 כ"ס

2 כ"ס

החל מ-

₪699

החל מ-

₪899

החל מ-

₪1,399

מקררים

ELECTRA LG SAMSUNG

Blomberg Hisense

Haier SHARP

החל מ-

₪699

מקפיאים

סנסור SAMSUNG
Blomberg Hisense
Haier LIEBHERR

החל מ-

₪499

מאווררי תקרה

החל מ-

₪249

Star Gold Line ELECTRA

SENSOR Westinghouse BRIZA

מצנני אוויר

Star COLDER
ELECTRA
Gold Line
morphy richards

החל מ-

₪169

מאווררים

Midea Homex Gold Line
ELECTRA PLATINUM Star
HEMILTON BLUESTAR

החל מ-

₪79

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-21:30 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00

☎ *5018

PAYNGO.CO.IL

בתוקף עד-23.6.26 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | התמונות להמחשה בלבד | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות. *התחייבות למחיר הזול ביותר כנגד כל הצעת מחיר רשמית על אותו הדגם ובאותם תנאים.

שתי מדרש רבה פעמיים ביום למשך שבועיים

מה הקשר בין **חיוך בהוספיס הר הצופים** ליומן שנכתב במגן ושתי ספינות על המזח > איש חינוך ותיק **מגלה את עצמו** באמצעות מדרשי חז"ל, ובוחר לשתף את הטולם בטיפול מבית המדרש > הרב ד"ר **שמואל שנהב** מפתיע בספר חדש ובו מאות מדרשים טיפוליים המבקשים להוציא מאיתנו חיים חדשים

שהם אייזן

צייר: הלל בזק

מ

ה הקשר בין מדרשי חז"ל לטיפול בנפש האדם? לשמואל שנהב, רב, דוקטור, מטפל ואיש חינוך, יש תשובה מסקרנת במילה אחת: מדרשתרפיה. "בכל קורס שאני מעביר", אומר שמואל, "במיוחד למנהלים, אני שואל את השאלה הבאה: מה התחום השלישי שלך בחיים? מלבד תורה ועבודת ה', התחום הראשון בחיינו הוא המשפחה, והשני הוא עבודה או לימודים. ואני שואל: מה התחום השלישי בחיים? אם המנהל לעתיד לא יודע לענות לי, אני מבקש בנימוס שיצא מהכיתה ויחזור כשיהיה לו תחום שלישי. אני סבור שכדי להצליח, להתקדם, לחוש משמעות וסיפוק בתחומים הראשון והשני, צריכים גם את השלישי."

"התחום השלישי שלי הוא ביבליותרפיה ומדרשי אגדה. כבר קרוב ל-30 שנה התחום הזה קוסם לי, ועליו עשיתי את הדוקטורט שלי. הנושא הזה תפס אותי עד כדי כך שנוכחתי אט אט לדעת שיש פה גם עניין טיפולי, תרפי. מזור לנפש, ואפילו לגוף. עד כדי כך". מדוע דווקא עולם המדרשים?

"העולם הפנימי של האדם הטריד אותי מאוד, ודווקא במדרשים מצאתי את הפנייה לעולם הפנימי. לא פניתי אל הסיפורים כדי ללמוד מוסר וערכים, אלא כדי למצוא שם את האני הפנימי".

שמואל, תושב אלון שבות, הוא איש חינוך. הוא התחיל את דרכו כמחנך ולימים כמנהל תיכון, ובהמשך עבד גם בפיקוח בחמ"ד ובהכשרת מנהלים, כשבתוך כך נכנס גם לעולם האקדמיה. כיום הוא סגן הנשיא וראש בית הספר לתואר שני במכללה ירושלים, ועוסק בתחום ניהול וארגון מערכות בחינוך.

"אפשר לחלק את חיי לשניים", אומר שמואל, "בחצי הראשון הייתי ילד טוב ירושלים, אבל באמצע החיים עברתי עם עצמי משבר מפתיע, ופתאום נגלה לי עולם הרגש הכולל בתוכו גם הרבה כאבים. באותו זמן מצאתי את המזור לנפשי דווקא במדרשי האגדה. המדרשים דיברו אלי, ומצאתי את עצמי בתוכם. לא

כי ניסיתי להיות רבי עקיבא או רבי יוסי בן חלפתא, אלא כי קראתי עליהם והדברים עורר אותי לבריורים בעולמי הפנימי. ואז אמרתי לעצמי: אם זה קורה לי, זה יכול לקרות גם לאחרים.

"המשכתי להתבונן במדרשים שונים, וממדרש למדרש זה התחזק והיה כל כך משמעותי עד שהרגשתי שאסור לי להשאיר את זה אצלי ואני חייב להפיץ את זה בעולם. זה בער בי בנפש. יש סביבי כל כך הרבה אנשים שקשה ומסובך להם - לך תעזור להם!

"פניתי לנושא הזה ברצינות ולמדתי את תחום הביבליותרפיה מתחילתו ועד סופו. המטרה הייתה להיות מקצועי, ולא 'חאפר' - שהוא אדם שיודע משהו, אבל אין לו מושג מה עושים איתו. רבו היום העבדים הפורצים בשוק. כל אחד שפותח קליניקה נחשב מייד למטפל וקואוצ'ר. אני לא באתי להתמודד עם התופעה הזו, אבל אני כן רוצה להכיר לעולם את כוחו הטיפולי של המדרש, מעבר לכוחו התורני, המוסרי והרעיוני. בעזרת הכלים המקצועיים הללו של הביבליותרפיה מצאתי את המגשרים בין ההון הנפשי העצום שמצוי במדרש ליכולת להעביר את זה למישהו אחר".

תסביר לנו קצת על התחום הזה.

"ביבליותרפיה היא טיפול בעזרת הטקסט", מסביר שמואל. "אתה

האלמן הוא שמרגיש הכי הרבה את חסרון בן הזוג

לוחות ושברי לוחות

משתמש בעומק הספרותי של הטקסט כדי לרפא את הנפש. אמנם לא נצמדתי רק לשיטה הזו אלא גם לספרותרפיה: ביבליותרפיה זה בדרך כלל הליך של אחד על אחד, אולם הספרותרפיה, שיטה שהמציאה דבורה קובובי, היא סוג של הוראה טיפולית קבוצתית.

"במהלך השנים, ראיתי איך בפועל הכלים הללו מיושמים דווקא באמצעות מדרשי חז"ל, ופתאום העולמות התחברו לי. עד היום שיטת הטיפול הזו פעלה בעיקר באמצעות סיפורי ילדים ושירה, ואני רוצה לבוא ולחדש בעולם את המדרשתרפיה - טיפול בעזרת כלים ביבליותרפיים רגילים, אבל כשהטקסט הוא המדרש. בהתחלה התנסיתי בתחום, כתבתי את הספר 'מדרש הבית' סביב פרשיות השבוע, ובכל מיני סדנאות וקורסים שהעברתי התחלתי לפתוח כל מפגש במדרש אגדה רלוונטי. אט אט נוכחתי לראות שאנשים מחזירים לי פידבק, ומספרים שהם גילו על עצמם משהו בעקבות המדרש שהבאתי.

"בהמשך הקב"ה האיר את עיני, וגיליתי פסוק מיוחד בתהילים: 'אֶזְרְאֶתְךָ הַנֶּהָה בְּאֶתֵי בְּמַגְלַת סֵפֶר כְּתוּב עָלָיו'. רבי נחמן מברסלב כותב שהאדם המחפש - מוצא את עצמו בתוך כל ספר. כלומר, דוד המלך אומר לנו שבמילים עצמן כתוב עלי משהו. לא אלי, אלא עלי. "מכאן ואילך הדרך הייתה כבר די קצרה. התחלתי לאסוף לעצמי

מדרשים, וכל מדרש שמצאתי בו זיק של תרפיה ועזרה לנפש שמרתי בצד. לעיתים השתמשתי בהם עם חברים, תלמידים וחבורות שהקמתי, ועברתי תהליכים ביבליותרפיים עם המדרשים השונים. הדרך הקצרה שהזכרתי הייתה ביחס למציאת הגישה הנכונה, אבל איסוף המדרשים עצמו ארך בין עשר לחמש עשרה שנה”.

להיפגש עם הטקסט

לאחרונה יצא לאור ספר חדש של שמואל ושמו 'מדרשתרפיה' – ספר העוסק כולו במדרשים ובאפשרויות של עבודה נפשית באמצעותם. "בספרותרפיה", מכניס אותנו שמואל צעד קדימה לעובי הקורה של הטיפול, "יש ארבעה שלבים: א. ההזדהות – הלימוד של הטקסט עם הקבוצה. ב. הדהוד הפרטים – להוציא חלק מהטקסט מהקשרו המקומי ולהדהד אותו לעולמם של המטופלים. ג. הדהוד הרעיון: הרעיון המופיע בטקסט – איפה נפגשנו עם זה אצלנו, ברגשות, בזיכרונות, בתכונות האופי. ד. שלב הניתוק בין הסיפור שלי והסיפור שבטקסט".

"אספתי 270 מדרשים שונים", מסביר שמואל על הספר שלו, "והצמדתי לכל אחד מהם את הכלים האלו. המדרשים מחולקים לפי 12 רגשות שונים: שמחה, עצב, כעס וכו', ובכל עמוד בספר מוסבר איך עושים את ההליך הביבליותרפי, אותו האדם יכול לעשות עם עצמו, עם מטופל ועם קבוצה. הספר הוא פרקטי, האדם יכול פשוט לפתוח אותו ולעסוק ברגש שמעניין אותו. יש גם תוכן עניינים נוסף בספר, המחולק לפי גילאים שונים.

"ל-60 מדרשים בספר מצורף גם איור. חיפשתי אמן שיבטא ברישומי עיפרון את הרעיון או הרגש המופיעים במדרש, ובשביל למצוא צייר עברתי אצל המון ציירים ומאיירים. בסוף האוצר נמצא מתחת לגשר – בחרתי לכך את הלל בוק, שכני מהיישוב אלון שבות. התלבטתי אם לתת לו גם את הפרשנות שלי למדרש, אבל החלטתי

דרך ארוכה שהיא קצרה, בשבח חכמתם של ילדי ישראל.

להעביר לו את המדרשים בלבד, ויצאו מזה דברים מיוחדים מאוד. בעבודה עם המדרשים הללו אני מזמין להשתמש גם בפוטותרפיה – מדרש תמונה, בתרתי משמע: זו גם תמונה המשקפת את המדרש, וגם האפשרות לדרוש את התמונה.

"אגב, בהוצאה הבאה של הספר שתתקיים בקרוב, תתלווה אליו גם ערכת קלפים טיפוליים שבהם מופיע בצד אחד המדרש ובצד השני האיור, וכמובן בצירוף הוראות כיצד להשתמש בקלפים טיפוליים אלה".

למי מיועד הספר?

"הספר הזה מיועד לאוכלוסיות שונות", אומר שמואל. "לאדם שרוצה לגעת בעולמו הפנימי, לשוחח עם עצמו ולראות מה מטריד אותו, משמח אותו או חוסם אותו; וגם לאנשי הוראה וטיפול. האדם גם לא חייב להיות דתי בשביל המדרשתרפיה. אני באמת מאמין בעוצמה של התחום הזה, ואני מתכוון להתחיל לפנות לקופות החולים כדי שיציעו גם את האפשרות הזו לאנשים שפונים אליהם ומבקשים לשמוע על אפשרויות התרפיה הרבות הפתוחות בפניהם".

"נהוג לומר שהטיפול בביבליותרפיה מתאים לכל הגילאים", מבקש שמואל לחדד, "אבל יש גילאים שבהם זה עובד בצורה הטובה ביותר: לילדים בכיתות ד-ח, ולבני 65 ומעלה: זאת משום שאז אנשים פחות אינטרסנטים, פחות רוצים להראות לך שהם חכמים ויודעים משהו. כמטפלים אנחנו צריכים להיות יותר ערים לאינטרסים של האדם הרוצה להראות משהו למטפל".

חיים חדשים בעולם

בשלב זה של השיחה, שמואל מעניק לנו הדגמה קצרה של האפשרות לטיפול באמצעות מדרש. "המדרש מספר על אישה זקנה שבאה אל רבי יוסי בן חלפתא ואמרה לו: "זקנה אני, רוצה אני להיפטר מן העולם, שלא אראה בנוולותי ולא יראו אחרים בנוולותי". שאל אותה רבי יוסי בן חלפתא: "במה הארכת ימים? במה את למודה לעשות?" ואמרה לו: "כל בוקר מניחה אני בצד את דברי החביבין ומשכמת לבית הכנסת". אמר לה רבי יוסי בן חלפתא: "שלושה ימים עסקי בחביבייך ואל תשכימי לבית הכנסת". שלושה ימים, יום אחר יום, לא השכימה הזקנה לבית הכנסת, וביום השלישי חלתה ומתה. "עכשיו", ממשיך שמואל, "נתבונן במדרש הזה. מהי בקשתה הראשונה של האישה? למות, ורבי יוסי בן חלפתא לכאורה מילא את הבקשה שלה. בוא נחשוב לרגע על אישה מבוגרת בימינו ששומעת את המדרש הזה ואת דבריה הקשים של האישה. מה עובר לה בראש?"

יתכן שהיא מזדהה עם תחושותיה, או שדווקא מתעוררת בה התנגדות פנימית. אבל סביר להניח שהיא לא נשארת אדישה למול סיפור כזה. שמואל: "אכן. מה שעשינו עכשיו הוא הדהוד הפרטים של המדרש.

תובנית אלול

חודש של עומק, בירור והשראה באור חסידי

י' אלול - ו' תשרי | ירושלים

אם את מרגישה שהלב מבקש לעצור ולהתחבר, בואי לחוות אלול אחר.

ליוי אישי ושבת משותפת

סדנאות והתוועדויות

לימוד חסידות ואמונה

מערכת מגוונת ועשירה

סרקי להרשמה
לפרטים: 054-9210131

שחייו מפוספסים, שמשוהו חסר. למיטב הבנתי, המדרש לא בא לבקר את כל אלה, אלא דווקא להביע מקום של חמלה עליהם. הוא קורא להם: אל תישאבו לתכונה המוחלטת הזו! תראו גם את היפה שיש בחיים!"

מה מושך אותך בתחום הזה?

"אני באמת חושב שיש כאן גילוי חדש בעולם. לא עצם המדרש, ולא הביבליותרפיה, אלא הכוח הטיפולי שנמצא במדרש. עולם המדרשים הוא עצום, פי מאות ממה שחשבתי כשנפגשתי איתו בהתחלה. ניסיתי להיפגש עם כמה שיותר מדרשים, אבל תמיד אפשר לתהות: מה עם האחרים? ברור שיש עוד רבים.

"אנשים שנפגשים עם השיטה הזו מאוד מתחברים, אבל אני לא רוצה שיתחברו בפי הקיטשי

שהם עושים טוב לאחרים - הם עשויים לנטוש את עצמם. הפואנטה פה, בעיניי, אלו אניני הדעת. מי הם אניני הדעת? אולי האליטות? זה מזכיר לנו את המושג 'אניני טעם', אבל כאן מדובר באנשים הבוחרים בפניצטה את מה שחשוב לדעת. ומדוע חייבים אינם חיים? כי גם בהקשר לכך, כל רעיון הוא בעיניהם לא מספיק מיוחד ולא מספיק חכם. חייבים אינם חיים, הם לעולם לא יגיעו לידי סיפוק.

"עשיתי פעם תהליך עם מטופל באמצעות המדרש הזה, והוא לקח אותו למקום שבו הוא הרגיש שה' התווה לו מסלול לחיים, אבל הוא כל הזמן נמצא לידו - לא עליו. 'אני כל הזמן חושב שאני לא בדיוק על המסלול', הוא אמר לי, 'אז אולי אני אנין הדעת?' ההרגשה הזאת שחייבים אינם חיים, היא כאשר האדם מרגיש כל הזמן

הרבה לוקחים את המדרש הזה לשאלה האם רבי יוסי מילא את בקשתה או לא, והאם זה בסדר למלא את הבקשה הזאת. אבל אני רוצה ללכת לכיוון אחר: מה החזיק את האישה בחיים? הליכתה לבית הכנסת, ובשביל זה היא הניחה את דבריה החביבים בצד.

"מהם דבריה החביבים? אולי העיסוק באקטואליה, הקפה של הבוקר, האפשרות להפיג את הבדידות או הקשר עם בני משפחתה. ההשכמה לבית הכנסת לא בהכרח הייתה דבר חביב עליה, אבל זה החזיק אותה בחיים.

"בשלב זה, אנו נשכ עם המטופל ונשאל: אוקיי, זו הייתה הגברת במדרש. ומה נותן לך חיות? כשאתה שואל את השאלה הזו, אין לך מושג מה נפתח אצל אנשים. ישבתי עם המדרש הזה בבתי דיור מוגן, בהוספיס בהר הצופים, וזה שלח בני אדם למקומות מאוד פנימיים. הם שאלו את עצמם: מה עדיין נותן לי חיות?"

ומה נותן לך חיות בעולם?

"החיפוש התמידי", אומר שמואל בכנות. "בפרפראזה על הפסוק אני אומר - 'המחפשים בעם ברכו ה'". לי אין מנוח בדיעה ברורה. אני כל הזמן בחיפוש, ואם אני אפסיק לחפש - אני מפחד שאני אמות..."

שמואל ממשיך אל השלב הרביעי: "עכשיו, בסוף התהליך, אני עושה את הניתוק. הסיפור של הגברת הוא ביחס לרבי יוסי בן חלפתא, והוא נותר במדרש. אבל לי יש את הסיפור שלי ואת החיפוש שלי. אני יוצא מהטיפול בתחושה שהשתמשתי במדרש כדי להציף את הדברים שבתוכי, אבל בסוף יש סגירה והפרדה בין הסיפור של המדרש לסיפור שלי. בשלב הרביעי המיוחד למדרשתרפיה מגיע המסר לחיים, שכל אדם מביא איתו איזו חיות לעולם."

בוא נראה דוגמה נוספת.

"מעולה, הנה מדרש בן שורה אחת בסך הכל: 'שלושה המה שחייבן אינם חיים: הרתחנין, הרחמנין, ואניני הדעת'. המדרש אומר על כל אלו אמירה לא פשוטה. מדוע חייבים של כל אלו אינם חיים?

"בוא נעבור עליהם אחד אחד: הרתחנין לעולם לא יהיו מרוצים, הכל מרתיע ומכעיס אותם. הרחמנין - הם עסוקים באחרים ולא בעצמם, ולמרות

חינוך זה ההישג שלי

המכללה האקדמית הרצוג מובילה את הדור הבא של מערכת החינוך בישראל באמצעות מגוון חוגים לתואר ראשון ושני, תוכניות לימוד עשירות, טכנולוגיות למידה מתקדמות וסגל מרצים מהשורה הראשונה

מערך מלגות
שנה ראשונה חיונם ומלגות ייחודיות לכאיום

מערך הסעות
להגיע ללימודים באמצעות מערך הסעות בפרסיה ארציית

תוכניות מצטיינות
תוכנית המקנה תואר בשלוש שנים, ובחינם

תעודות מקצועיות
אפשרות לתעודות יישומיות בנוסף לתואר

חינוך מיוחד | לשון | אנגלית | אזרחות | תושב"ע | מתמטיקה | מדעי המחשב | מדעי הטבע | היסטוריה | לימודי א"י | תקשורת | תנ"ך | מחשבת ישראל | ספרות - אפשרות לשלב עם לימודי משחק

תואר ראשון B.Ed. והסבת אקדמאים להוראה

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 077-9915242 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

של זה. כשפניתי פעם ל'דיעות ספרים', הם קיבלו את הספר אבל רצו לפתוח את הנושא באופן פלורליסטי לגמרי, שיעסוק באוניברסליות ובליברליזם, וזה פחות התאים לי, ולכן חזרתי למחוז חפצי בספריית בית אל. למרות שאני לא רוצה שזה יהיה ספר מגזרי, אבל אני לא יכול לוותר על המקום שלי."

מה הסיפור שלך?

מה מיוחד דווקא בעולם המדרשים? יש המון הגות יהודית, חלקה קרובה הרבה יותר אל התקופה שלנו ואל הנושאים המעסיקים אותנו כיום.

"באופן כללי, עולם הסיפורים מושך את הנפש", מבהיר שמואל. "כל החיים שלנו הם סיפור. הגישה הנרטיבית בפסיכותרפיה שואלת בעצם מה הסיפור שלי, ומה הסיפור שלך, איך הם שזורים אחד בשני, ומה הקשר בין הסיפורים שאנו פוגשים לסיפור שלנו. הסיפור הוא דבר שמושך אותנו ומעורר אותנו, כמו שרבי נחמן כותב בסיפורי מעשיות. עד לתקופה שרשב"י גילה את תורת הנסתר, אומר רבי נחמן, הסודות התגלו באמצעות סיפורי המעשיות."

הסיפורים, מסביר שמואל, מהווים כלי מרכזי בעולם הטיפולי. "במהלך המלחמה יצא לי לטפל בחיילים עם פוסט טראומה בעזרת המדרשים והסיפורים. המטרה של הסדנה איתם הייתה שהם יצאו עם נרטיב משלהם, עם סיפור שלם יותר.

"מעניין שבמלחמה האחרונה חייבו את החיילים ביחידות הלוחמות לשבת בכל ערב במגנן שלהם ולכתוב מה היה היום. בין אם זה רק תיאורים יבשים של קורות היום, או כאלה שהצליחו לכתוב גם מעבר לכך – רגשות, מחשבות. בהמשך ביקשו מהם לעבד ולהוציא את זה לאור. למה? זו הגישה הנרטיבית: גילו שמה שיוצר את הפוסט טראומה זה הפלאשבק – הזיכרון הנקודתי מתוך החוויה, רגע מסוים שחוזר אל האדם שוב ושוב וגומר אותו. המענה לכך הוא הגישה הנרטיבית – ליצור סיפור שלם של חיי. אדם שבא לעיבוד ויש לו סיפור שלם, הפלאשבקים פחות יפגעו בו, יש לו תמונה שלימה של המציאות שלו, ולא קרעים ושברים מתוך חיו. זו גישה מעניינת מאוד, ובשנים האחרונות גם יישומית מאוד.

"לענייננו, במדרשי האגדה קיימת הגישה הנרטיבית: גם מדרש קצר מביא סיפור שלם, נרטיב מושלם, ובעצם זו כבר הזמנה לטיפול תרפי. התרפיסט הוא לא פסיכולוג, הוא לא מייעץ איך להרגיש טוב; הוא רק נוגע בבעיה ומציף את השורש, ומכאן ואילך המטופל כבר עושה את העבודה לבד. למדרש יש את היכולת הרבה ביותר להציף את הרגשות שבנו, כיוון שבמדרשי האגדה יש סיפור שלם."

מה קובע שהסיפור הוא שלם?

"אני יכול לומר בפה מלא: כל המדרשים יש בהם משהו שלם. זה לא שבכולם יש את כל חלקי הסיפור, אבל יש סיפור העומד בפני עצמו. המדרש השני שראינו, על אלו שחיהים אינם חיים, גם הוא סיפור. כיצד? הוא אמנם לא כמו פרוזה או דרמה של ימינו, אבל יש בו סיפור שלם המובע על ידי האמירה הדיכוטומית, התוחמת. האמירה הזו כוללת בתוכה את הסיפור של הכעס, הרחמן ואנין הדעת. אבל מה שעושה המדרש – הוא נותן לך את הרמזים כדי שתחשוב על עצמך. בהקשר הזה, המדרש לא סיפר לנו את כל הסיפור, אלא הזמין אותנו לסיפור שלנו. גם אם לא בכל מדרש כתוב סיפור, כל מדרש מזמין אותנו לסיפור."

מורים? מטפלים!

מה הממשק שבין התחום הזה, השלישי בחיך, לבין תחום החינוך ממנו באת? איך העולמות הללו משליכים זה על זה?

"אחד הדברים שאני מלמד, בדרך כלל בפני ציבור של מורות ומורים, זה: ברוכים הבאים לעולם הביבליותרפיה, עד כאן הייתם מורים, מעכשיו אתם במונן מסוים מטפלים. מורה רוצה לחנך, להוסיף ידע, ערכים, מיומנויות. מטפל – זה מקום אחר לגמרי, הוא רוצה להציף משהו מן העולם הרגשי של היושבים מולו.

"מאוד קשה לי להעביר את אנשי החינוך פאזה, למקום שבו הם

יצא קירח
מכאן ומכאן

העיסוק במלאכה
מביא שלום בית

לא מלמדים ולא מנחילים ידע אלא מציפים מתוך העולם הפנימי. לכן, למרות שגם אני איש חינוך בעברי ואני מחויב לעיתים למסגרת החינוכית, אני משתדל לבצע את החינוך הזה בין הוראה, חינוך והנחלה לדורות הבאים ובין העולם הטיפולי, ואז זה לא מאוד מפריע לי. השאלה החינוכית כאן היא לא השאלה המרכזית במסגרת הזו, לא לשם כך התכנסנו."

אז למה זה רלוונטי למורים?

"אני מציע למורים לחלק את השיעור שלהם לשניים: החלק הראשון הוא ללמד ולהנחיל את הפרשנויות, הדעות והמחלוקות, ואילו החלק השני יהיה החלק הטיפולי, שבו נכנסים לסוגה אחרת של עבודה בין המורה ובין התלמידים."

המורה הוא גם מטפל?

"כן, והיום יותר מתמיד. כולם מדברים על כך שבעקבות הקורונה, והמלחמה שאחריה, העולם הרגשי של התלמידים לא בא מספיק לידי ביטוי. והנה כאן יש הזדמנות למורים לגעת ממש בעולמו הפנימי של התלמיד, ובעזרת טקסטים שהם כבר מלמדים. נדרשת רק ההתייחסות לדברים בצורה טיפולית."

רבי ישראל, רופא הנפשות

אני לא יכול להימנע מההשוואה בין המדרשתרפיה לשתי תנועות דווקא על עבודת הנפש - תנועת המוסר ותנועת החסידות. מה לדעתך היחס בין תנועות אלו לעבודה הנפשית שאתה מציג כאן?

"לדעתי, מדרשי האגדה קרובים יותר לתורת החסידות. תנועת המוסר מבקשת את העבודה על הנפש, על המידות, כדי להיות אנשים מוסריים וצדיקים יותר. היא עוברת מהר אל העבודה החיצונית של האדם. לעומתה, תנועת החסידות מבקשת לעבוד את הקב"ה מתוך העולם הפנימי. המוקד הוא לא רק על העבודה, אלא על הזיהוי של העולם הפנימי שממנו נוכל לעבוד את הקב"ה. החסידות קוראת לאדם להיכנס פנימה, להכיר את עצמו, ולהתחבר לקב"ה יותר דווקא בעזרת העבודה הפנימית. המדרשתרפיה, כמדומני, נוגעת יותר בכניסה פנימה מאשר במיקוד החיצוני ובקיום התורה והמצוות".

כלומר, בעצם, תנועת המוסר רואה את עבודת הנפש והמידות רק כאמצעי, כדי שהאדם יקיים תורה ומצוות בצורה שלימה יותר, ואילו החסידות רואה בעבודה הנפשית עצמה את האפשרות למפגש עם הקב"ה.

"ממש כך. בעקבות החסידות, אני מנסה לחשוף אפיק נוסף לכניסה פנימה, באמצעות המדרשתרפיה. האם המטרה היא להעלות את עבודת הנפש של האדם למדרגת גבוהה, או דווקא לפשט, לחשוף מעט יותר את מה שאפשר לעשות מן הקיים? אני לא בטוח שהטיפול המדרשתרפי יעלה לאנשים בהכרח תובנות שכליות ועמוקות.

"לרב שג"ר יש ספר על שיעורים באגדה, ובו הוא מעלה את האגדות לדרגת פילוסופיה. אני לא מחפש את זה, וגם לא מנסה להוריד את המדרשים למטה, אבל כן לכוון אותם למדרגת הטיפול והתרפיה. לא לחקור את המדרש, אלא לראות במה הוא נוגע".

אם כך, אנו לא מעלים את המדרש מעלה, וגם לא מנמיכים אותו, אלא מוזמנים למפגש פנים בפנים.

"נכון מאוד. המדרש מזמין

ספינות, האחת יוצאת אל הדרך, והאחרת שחוזרת מן הדרך. באיזו מהן היו שמחים האנשים יותר? בספינה היוצאת לדרכה. היה שם פיקח אחד שאמר: הפך הדברים אני רואה. זו שיוצאת, אין אנו יודעים אילו רוחות יזדווגו לה בים, אך זו שחוזרת - ספינה מלאה. על זה נאמר: 'טוב יום המוות מיום היוולדו'. "מה אנחנו מעדיפים - התחלות או סיומים? רוב האנשים מעדיפים ללכת לברית מילה מאשר להלוויה. אבל תחשוב לרגע על יהודי בהוספיס בהר הצופים שיושב ולומד איתך את המדרש הזה: מה עובר לו בראש? למדתי את המדרש הזה עם מטופלים כאלה, ופתאום אתה רואה אותם מחייכים. הם אומרים: אני הספינה המלאה, והגיע זמני לחזור לנמל. אני מלא, יש בי. יש בי סיפור".

אותי בעיקר למפגש שלי עם עצמי, אבל גם לכירור של המפגש שלי עם האחר".

"מעניין אגב לראות", מוסיף שמואל, "שעולם הסיפורים התפתח באופן נרחב כל כך דווקא בתנועת החסידות. אתה יודע? מצאו רישומים של הבעל שם טוב במסמכים רשמיים של העיר מז'יבוז', ואיך הוא מתואר שם? כמרפא נפש באמצעות הסיפורים. מה החלום שלך?

"שאנשים רבים יותר ויותר ימצאו מזור לנפשם בעזרת המדרשתרפיה והספר הזה. שזו לא תהיה רק חוויה נעימה ומפגש יפה, אלא ממש מרפא לנפש".

"במדרש רבה", מעניק לנו שמואל מפגש עם מדרש נוסף לסיום, "מסופר על אנשים שהיו עומדים על ה'לימן' - המזח, והיו רואים שתי

לבייטאג?

מחפשת שנה של מסירות ושליחות?

דווקא עכשיו - הצפון מחכה לך!

תוכנית של"פ בני עקיבא ו"רגבים בגולן" מזמינים אותך לשנת חקלאות ועשייה בשמינית, בשילוב מדרשה, קהילה וחבורה.

גרעיני תל"ם חקלאיים לשמיניסטיות יפתחו אי"ה בשנת תשפ"ז

בגליל עליון ובגליל המערבי.

רגבים

תוכנית לשמינית משמעותית

מקומות אחרונים!!

לפרטים חושן 050-7149708

פגיעה ישירה בייעוד הלאומי שלנו. זו הסיבה שהשבוע העלתי בועדת שרים את החוק לביטול ההתנתקות בחבל עזה. מכיוון שאחת החובות שלנו היא להצמיח מחדש את חבל הארץ הזה, ולהפוך אותו מחבל ארץ ששועלים מהלכים בו, לחבל ארץ שזקנים וזקנות יושבים בו.

פרשת חוקת מלמדת את הנהגת הדור שלנו שיעור עמוק בריסון הכוח ובנאמנות מוחלטת לדרך. כשאתה שליח ציבור של עם הנצח, המצפן שלך אינו יכול להיות מונחה על ידי סקרים או אולפנים. המדד היחיד הוא הנאמנות למקור, לתורה, לעם ולארץ ישראל. אם חלילה נרשה לעצמנו לסטות ולו טיפה מהשליחות האמיתית והטהורה שלנו, לא נהיה ראויים להוביל את העם המופלא הזה קדימה אל ייעודו המושלם.

המנהיגות האמיתית הנדרשת מאיתנו כיום היא זו שמבינה את גודל האחריות כלפי המשלח, הקדוש ברוך הוא. אין נו מנדט לשנות את התוכנית האלוקית. כל תפקידנו, כנציגי ציבור וכמנהיגים, הוא להיות שלוחיו הנאמנים של ריבוננו של עולם, ולבטל את רצוננו בפני רצונו ולבצע את שליחותנו באמונה עמוקה ובדייקנות מוחלטת למחוייבות שלנו לנצח ישראל. רק כאשר נצעד בדרך הזו, נזכה להוביל בבטחה ובזקיפות קומה יהודית אל תוך הארץ המובטחת ואל הגאולה השלמה של עמנו.

שבת שלום!

להישאר במדבר מחוץ לארץ שכה כספו אליה. התורה מלמדת אותנו שיעור חשוב: ככל שהמנהיג משפיע וגדול יותר, כך הציפייה ממנו לדייק ברצון ה' מוחלטת יותר. מי שנושא את דבר ה' חייב להיות צינור נקי לחלוטין, ללא שיקול אנושי, או תגובה רגעית.

גם בימינו, להבדיל, מתוך המציאות המורכבת שאנו חיים בה במדינת ישראל הדיוק בשליחות זועק אלינו. אם משה ואהרון, גדולי עולם שאין לנו שום מושג במעלתם, נדרשו לחשבון נוקב כזה על חריגה קלה ביותר, כיצד יכולים מנהיגים בני ימינו להרשות לעצמם לשכוח מי שלח אותם ומדוע הם נבחרו? מנהיגים שנבחרים על ידי הציבור מכוח ערכים מסוימים, מכוח הבטחה בלתי מתפשרת לשמור על קודשי ישראל, על שלמות הארץ, על ההתיישבות בגבעות ובעמקים ועל זהותה היהודית של המדינה. וברגע שהם מתיישבים על כיסאותיהם המרופדים במסדרונות השלטון, המנגינה משתנה לחלוטין.

הפיתוי לפעול מתוך לחצים תקשורתיים, משפטיים או פוליטיים של הרגע הוא עצום. אך כאשר מנהיג פועל מתוך פשרנות, מוותר על חלקי מולדת, או מהסס להפגין גאווה יהודית אל מול לחצים בינלאומיים, הוא מועל בשליחותו. הוא שוכח שהמשלחים שלו הם גם ההיסטוריה, המורשת, הניצוץ האלוקי וההבטחה הבלתי ניתנת לערעור לארץ הזו. פשרנות כזו, המונעת מפחד מכותרות העיתונים או מרצון למצוא חן, היא

פרשת חוקת סוחפת אותנו אל תוך ליבת המושג "שליחות". היא מטיחה אמת בלתי מתפשרת מול מי שנושא בעול ובשליחות הציבורית ומזכירה לנו בצורה שאינה משתמעת לשני פנים: מנהיגי עם ישראל אינם הריבון, המנהיגים הם שליח. וכשליח, חובתם הראשונה, המוחלטת והבלתי מתפשרת, היא לדייק עד קוצו של יוד במשימה שהטיל עליהם המשלח, ריבוננו של עולם.

במרכז הפרשה אנו פוגשים את חטא מי מריבה. שעה שהעם צמא ויגע, והקב"ה מצווה על משה ואהרון דבר פשוט: "וּדְבַרְתֶּם אֶל הַסֵּלַע לְעִינֵיהֶם וְנָתַן מִיַּמִּי". הדיבור, הרוח והאמונה הם הכלים של מנהיגי ישראל. אלא שמול הדרישה, משה מכה בסלע. מים אכן יוצאים מהסלע והציבור מרווה בו את צמאונו. המשבר הנקודתי נפתר. לכאורה, "השורה התחתונה" והפרקטית הושגה. אבל בעיניים האלוקיות, התוצאה הפרקטית אינה חזות הכל, ודווקא בגלל מעלתם של רועי ישראל הדרישה מהם היא אבסולוטית. הציווי לדבר אל הסלע נועד לחנך את האומה, להראות להם שבאמצעות הדיבור, ההסברה והרוח ניתן לחולל ניסים ולשנות את המציאות הפיזית. ההכאה, גם אם נבעה מכאב עמוק ותסכול על מצב העם, לא שיקפה את הנס הגדול שהיה אמור להתגלות באופן שנדרש. התגובה האלוקית קשה: "יַעַן לֹא הֶאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי... לָכֵן לֹא תָבִיאוּ אֶת הַקֶּהֶל הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם". חוסר הדיוק הדק גוזר על קדושי עליון כמשה ואהרון,

mesergo

שירותי פיתוח תוכנה
מפתחים פתרונות

073-80-11-111

go@mesergo.co.il

דיוור אלקטרוני | מערכות ווטסאפ
הודעות קוליות | הודעות סמס

**עולים
להר הזיתים**
כמיטב המסורת של 'קרן אביה'

והראנו בבניינו

שבת חזון מול מקום המקדש

הרב אברהם זוביב
דיין בבית הדין הרבני בת"א
לוחם בסיירת גבעתי, מדליק המשואה

במלון
שבע הקשתות
על הר הזיתים

ג' - ד' באב
תשפ"ו (17-18 ליולי)

אירוח שישי-שבת חוויתי
פרשת דברים

יום שישי - סיורים | שיחות מרתקות | ארוחת צהריים קלה | תפילות בסגנון קרליבך מול הר המוריה | ארוחה חגיגית ועונג שבת - טיש
שבת - תפילות חגיגיות | שיחות עם פצועי צה"ל ומשפחות שכולות | סעודות חגיגיות כיד המלך | סיורים

ישראל פרנס
הזמר החסידי, שיביא סיפורים
בלעדיים מחצרות האדמו"רים

אלידע בר שאול
חוקר, מורה דרך
ואיש ידיעת הארץ

אורי שנצטר
אלוף משנה במיל, מרצה
ומוביל סדנאות בנושא **אהבת חינם**

הרב הרצל קצין
סא"ל במיל, משרת ביחידה מיוחדת
רב בשיבת שדרות

הרב פרופ' יגאל שפון
רב קהילת מרחבים,
ופרופ' מרצה לאתיקה רפואית

לע"נ אביה יהושע ז"ל גולדברג

חגיגות הבואה

הסעות בהרשמה מראש | מס' החדרים מוגבל | פנסיון מלא | כשרות מהודרת | צוות שומר שבת

להזמנות: ריבקי - 050-9287878 | rivkisb@gmail.com

בהפקת: ** סרטוני ישראל ** התכנית נחננה לשישים ט"ז | האירוע מאגבטור ע"י פחות הטיפוח | הסיורים כפופים לתנאי האוויר | התמונה מאתר דובר אהל

את כבר לא צריכה אף אחד שיפגע בך, את עושה את זה בעצמך

למה אנחנו ממהרים לאמץ כל ביקורת שמוטחת בנו? שיחה על הדפוס ההרסני של נטישה עצמית, עזיבת הקורבנות וההסכמה להיות ראויה לאהבה גם כשאת לא מושלמת.

"המדד לערך עצמי נבחן בדיוק כשאת לא במיטבך. כשטעית, כשנכשלת, כשלא בחרו בך או כשאכזבת, מה קורה לך ברגעים האלה? את נשאת או נוטשת את עצמך?"
"כנראה נוטשת."

"ובמילים אחרות, את נכנסת למצב של קורבנות, עניתי."

"קורבנות?" שאלה.

"כן. יכול להיות שבאמת פגעו בך, אבל קורבנות הוא הרגע שבו הכאב עובר לגור בתוכך ואת ממשיכה לעשות לעצמך את מה שכבר עשו לך."

"ואיך יוצאים מזה?" שאלה.

"ריבונות. כשיואב מבקר אותך, את לא מצטרפת להתקפה לא עליו ולא על עצמך."

"ואז מה אני עושה?"

"את שומעת ובודקת. אם הוא צודק אז הוא צודק, ואם הוא טועה, אז הוא טועה."

"זה נשמע הרבה פחות דרמטי מהמריבות שלנו, צחקקה."

"אבל איך אני לא נוטשת את עצמי? איך אני עושה את זה?"

"את לומדת להגיד לעצמך דברים חדשים, כמו: טעיתי ואני עדיין ראויה, פגעתי ואני עדיין ראויה, לא בחרו בי ואני עדיין ראויה."

"זה קשה לי. כל החיים ניסיתי להצדיק ולזכות באהבה במקום, דמעה זלגה על לחיה."

"גם יואב מנסה להרוויח את הזכות הזו להיות אהוב. כשהוא מתגונן, כועס או נפגע, הוא בסך הכול רוצה שיראו אותו, וגם את רוצה שיראו אותך. כל אחד עסוק כל כך בכאב של עצמו, שהוא לא רואה את הכאב של האחר, הסברתי. ריבונות היא לא לבחור מי צודק, אלא לזכור שבחדר נמצאים שני בני אדם פגיעים."

"זה הסוף של המלחמה?" שאלה בחיך.

"זה הסוף של המלחמה בעצמך."

"אז מה את לוקחת מהפגישה היום?" שאלתי. "שבפעם הבאה שיואב יאכזב אותי, לא אנטוש את עצמי, יש לי בית בתוכי כל הזמן, חבל שרק עכשיו הבנתי את זה."

"כי יש דברים שצריכים זמן ובשלות... התחלת את הדרך שלך חזרה לבית הפנימי שלך."

כל הפרטים שוונו למען שמירת הפרטיות

"זה נשמע נורא, מאיפה זה בכלל מגיע?" היא התחילה לדמוע.

"אני רוצה לשאול אותך משהו אחר: כשיואב אמר שקשה לדבר איתך, מה הכי כאב?"

"שהוא לא רואה כמה אני משתדלת, שלא מבינים אותי, שאני לבד."

"זה הכאב האמיתי; רוב האנשים חושבים שהפצע הוא מה שנאמר להם, אבל הרבה פעמים הפצע העמוק הוא שנשארו לבד בתוך מה שנאמר לנו. לבד עם העלבון, הבושה והפחד. התגובה שלך היא לא לביקורת, אלא היא מתוך הילדה שפגשה בדידות הרבה שנים." "באמת בילדות שלי לא ממש היה מקום לטעויות, ההורים שלי רצו כל כך שאני אצליח, ובאמת הייתי טובה, שתמיד כיוונו אותי להיות מושלמת." ענתה.

"ומה קורה כשאת לא מושלמת?"

"אני מרגישה אכזבה עצומה מעצמי, מתרחקת, בועטת, נוטשת. ממש סוג של עונש."

"נועה, כמה שנים את כבר עושה את זה?" שאלתי.

"יותר מדי זמן. אני מפחדת שאני אהיה אדישה ופשוט אוותר."

"אז בעצם יש לך שתי אפשרויות בראש - או להלקות את עצמך או לוותר לעצמך?"

"בדיוק. ענתה."

"ומה אם יש אפשרות שלישית?" שאלתי.

"איזו?" שאלה.

"להסכים לראות את המציאות. לראות שפגעת, לראות שטעית, לבקש סליחה. בלי לאפשר לעצמך להפוך את זה למעין הוכחה שאת לא ראויה."

"כל החיים חשבתי שערך עצמי זה פשוט להרגיש טוב עם עצמי. אז מה זה בעצם ערך עצמי?" שאלה.

"אני כבר לא יודעת מה לעשות עם עצמי." נועה נכנסה לחדר והתיישה מולי, נראית מותשת וחסרת שינה.
"מה קרה?" שאלתי.

"אתמול רבתי עם יואב. הוא אמר משהו קטן, ואני כבר יום שלם לא מצליחה להירגע."

"מה הוא אמר?"

"שאני אישה נוראית. שבזמן האחרון קשה לדבר איתי ואני מגיעה לכל שיחה דרוכה ולחוצה."

"הוא אמר שאת אישה נוראית?" שאלתי.

"לא בדיוק במילים האלה, אבל לזה הוא התכוון, ענתה לי."

"מה קרה אחר כך?"

"התחלתי להתווכח איתו ולהסביר, להוכיח לו שהוא בכלל לא מבין אותי, והתחלתי לבכות ולכעוס ובסוף כעסתי בעיקר על עצמי ואני חושבת שאולי הוא צודק."

"אולי באמת קשה לדבר איתך לפעמים?" אמרתי.

"וואו. ממש תודה על התמיכה, ענתה בצינייות."

"ואם זה נכון, מה זה אומר? שאת לא ראויה לאהבה? שאת אשה רעה? שמהו בך מקולקל?" שאלתי.

"לא. ענתה."

"אבל לשם הלכת."

"נועה, אם היית שוכחת לאסוף את אחת הילדות מבית הספר, מה היית אומרת לעצמך?" שאלתי.

"שאני אמה גרועה."

"ואם חברה לא הייתה חוזרת אלייך?"

"שכנראה היא לא באמת רוצה אותי."

"וכשיואב כועס עלייך?"

"שנמאס לו ממני."

"את מצליחה לזהות את הדפוס?" שאלתי.

"אני תמיד מגיעה למסקנה שמהו בי לא בסדר, אמרה."

"כשמישהו מבקר אותך, את מצטרפת לביקורת. כשמישהו דוחה אותך, את מצטרפת לדחייה. כשאת טועה, את מצטרפת להאשמה." "ואז?" שאלה.

"ואז כבר לא צריך אף אחד שיפגע בך. את עושה את זה בעצמך."

ניתן לעקוב אחר הטורים בערוץ הוואטסאפ של חנה דיין

מי הוא באמת "הציבור הכללי"?

איתי אסמן

יוצרים ואמנים מהשורה הראשונה, אלו שאמורים לייצג את החילוניות התל-אביבית, מתקרבים בגלוי לתורה, חוזרים בתשובה ומשלבים פיוטים ותכנים יהודיים ביצירות שלהם. התרבות הכללית בישראל אינה מנותקת; היא צמאה, מכבדת ומחוברת למסורת.

העיוות התפיסתי הזה מחלחל, למרבה הצער, גם לציבור הדתי. הוא יוצר תודעת נחיתות ותודעת מיעוט מדומה. כמה פעמים עצרנו את עצמנו מלהזכיר שם שמיים, מלדבר על פרשת השבוע או מלהציע דבר תורה במרחב הציבורי - בצבא, בכנסת, בממשלה או בתקשורת רק בגלל החשש ש"הציבור הכללי יפגע" או שזה "לא מתאים לו"?

הפחד הזה מבוסס על הנחת יסוד שגויה. הציבור הכללי אינו המיעוט הקיצוני. הציבור הכללי הוא הציבור המסורתי, והוא לא רק שלא יפגע מאזכור של יהדות אלא הוא כמה לזה. הוא רוצה לשמוע שם שמיים, הוא שמח לקבל דברי תורה, והוא רוצה לראות את הערכים הללו מובילים את המדינה. השלב הראשון ביציאה מתודעת הנחיתות הזו הוא שינוי השפה והמחשבה. כשאנחנו ניגשים לדבר אל הציבור הכללי, או כשאנחנו בוחנים מה נכון למרחב הציבורי, אסור לנו

מתי הציבור המסורתי יבין שהוא רוב?

לוותר מראש על הערכים הדתיים שלנו מתוך מחשבה שהם מפריעים למישהו. המגזר המסורתי צמא לתורה, הוא לא קיבל כבוד לתורה במערכת החינוך החילוני אלא מהוריו ומשפחתו, הוא רוצה מאוד שיזמינו אותו לשיעורי תורה, הם מתקרבים בקלות לתורה ומתחילים להתחזק בשמירת שבת, לכן גם אפשר להזמין אותם לשבתות.

עלינו לדעת בביטחון מלא: כשאנחנו מדברים יהדות, אנחנו מדברים אל הלב של הרוב. ברגע שנוזה את הציבור הכללי עם מסורת ישראל, נוכל להוביל שיח יהודי גאה, אמיתי ומחבר בכל מערכות המדינה, מתוך ידיעה שזהו בדיקת הקונצנוס הישראלי האמיתי.

במשך עשרות שנים הרגילו אותנו לחלק את החברה היהודית בישראל לשלוש מגירות מרכזיות: הציבור החרדי, הציבור הדתי, ו"הציבור הכללי". באופן אוטומטי, כמעט ללא מחשבה, המושג "הציבור הכללי" תורגם בשפה המדוברת, בסקרי דעת הקהל ובתקשורת לציבור החילוני. המעבר האוטומטי הזה יצר עיוות תודעתי עמוק, שהגיע הזמן לתקן אותו מהשוש. המושג "הציבור הכללי", שהוא בעצם הרוב, הקונצנוס הישראלי, אינו ציבור חילוני המנותק ממסורת ישראל. הציבור הכללי האמיתי הוא הציבור המסורתי.

איך קרה שהקונצנוס הישראלי נוכס לטובת חילוניות מנוכרת? התשובה לכך נמצאת במוקדי השפעה ספציפיים מאוד - בעיקר באקדמיה ובתקשורת. בחלקים מסוימים של המגזר השמאל החילוני, ובמיוחד באותם מוקדי כוח, התפתחה תודעה של עליונות ערכית. מתוך אותה עליונות, הם בטוחים שהם מייצגים את הרוב. כאשר הם רואים אדם ברחוב ללא כיפה, הם ממהרים לשייך אותו אליהם ולהניח שהוא שותף מלא לתפיסת עולמם.

אבל זו טעות אופטית וחוסר הבנה סוציולוגי עמוק. אותם מוקדי כוח לא מבינים שאדם ללא כיפה אינו בהכרח אדם ללא קדושה. לרוב המוחלט של היהודים הללו יש כבוד עמוק מאוד למסורת ישראל. הם נושאים בתוכם מנהגים שהם קיבלו מבית אבא, ערכים שהם אימצו באהבה וחיבור חם לשורשים היהודיים שלהם. למעשה, במדינת ישראל כמעט ואין "יהודים חילונים" במובן הרדיקלי של המילה. אמנם קיימת קבוצה קטנה שבזה לתורה ואינה מכבדת אותה, אך מדובר במיעוט קולני במיוחד שמצליח לייצר אשליה של כוח. המציאות הזו יצרה מצב אבסורדי שבו יש מיעוט שחושב ומתנהג כמו רוב, ורוב שמרגיש ומתנהג כמו מיעוט. ההוכחה הטובה ביותר לכך נמצאת במה שאנחנו מכנו "התרבות הכללית". בשנים האחרונות אנחנו עדים לתופעה חסרת תקדים: מוזיקאים, שחקנים,

asmanitai@gmail.com

להצטרפות לקבוצת ווטסאפ של טיפ יומי לקירוב נא לשלוח הודעה ל-052-566-5005

גם אתם יכולים להפיץ תורה! להצטרפות לצעירי ראש יהודי 052-300-3900

מכירים בעלות תשובה או בדרך? הפנו אותן למדרשת שושנת אביב בתל אביב. יעל 053-367-3434

כפל הנחות לכבוד חודש הספר

12 ספרי הרב קוק המבוארים במחיר 319 ₪

להזמנות: 02-6791122 052-5665005 www.roschy.org

קומיקס ילדים "הגיע הזמן" 2 ב-100 ₪ 5 ב-200 ₪

ככה מתחילים לעבוד, פרה פרה...

**השתגענו? ללמוד תורה בשביל כבוד?! כן, אם זה מה שיעזור לך
להתחיל < הווידוי של הרבי מצאנז, הטעות של הרשב"ץ וההוראה
של הרבי מפשיסחא < איך ידע שמעון הצדיק שהוא סיים את
התפקיד? ומה הצבע האמיתי של הזברה?**

אחד המשתתפים לא הצליח להתאפק ואמר לרשב"ץ: "ר' שמואל בצלאל, הדיבור שלך ממש נופת צופים, אתה מדבר עם כל כך הרבה חכמה, והכל נאמר ברגישות, באהבה ובהתלהבות. אם יורשה לי - המשך האיש - רציתי לשאול אותך שאלה אישית: האם אתה עצמך עשית פעם איזשהי שגיאה? האם נפלת במשהו או שהכל הלך אצלך חלק?..."

הרשב"ץ חשב רגע ואז אמר: "כן. טעיתי, שגיתי במעלות שלי!" מיד נוצר איזשהו קול מחאה מהקהל שכמו אמר: "נו,

תשמעו סיפור. אחד החסידים המפורסמים בתולדות חב"ד היה רבי שמואל בצלאל שפטיל (מכונה: רשב"ץ), תלמידם של שלושה מאדמו"רי חב"ד, ומדמויות ההוד של העיירה לובביץ'. הוא היה עובד ה' מופלג ותלמיד חכם בעל שיעור קומה, שכולם אהבו להיות במחיצתו ולשמוע את דבריו.

פעם אחת, בהתוועדות מסוימת בה היה הרשב"ץ ראש המדברים, הקהל האזין לו בשקיקה וממש יצא מכליו מהרעיונות העמוקים שהביע ומהאופן בו דיבר.

אחר כך מוסיף הרבי דברים מיוחדים במינם וכותב: "לו הכירו יראי ה' בכלל וחסידיהם בייחוד את הכוחות אשר ניתנו להם, היו ניגשים לכל עניין באומץ לב שלא בערך מאשר עתה, ובדרך ממילא היו נעלמים כמה העלמות והסתרים וגם קישוים".

ישנן שתי צורות של ענווה: יש ענווה שבה אתה רואה את עצמך שפל וחסר ערך, 'לא יוצלח' שכולם עוברים לצידו בלי להרגיש בו. זוהי ענווה שלילית. לעומתה, ישנה ענווה בה האדם רואה את ה' אתו ומרגיש את השפעה האלוהית והמעלות שהעניק לו. בצורה זו טוב לו לאדם עם מי שהוא, אבל מתוך תנועה של ענווה. הרגש שלו אומר: אלה מעלות שה' נתן לי!

שני סוגים אלה קיימים גם בגאווה. יש גאווה בה אדם רואה את עצמו כנעלה ומרומם מאחרים, והוא מסתכל על הסביבה מלמעלה למטה: אני חכם יותר, נאה יותר, מצליח יותר. משכך, לא פלא שהוא מסתובב גאה, הופך אלרגי לכל ביקורת ואובססיבי להאדרה עצמית.

אבל יש גאווה מסוג אחר: אדם מעריך את הכוח שה' נתן לו, והוא יודע שבכל מצב בו יהיה, גם הנמוך ביותר, ה' איתו. הוא מלא בתחושת השליחות שניתנה לו מה'. גאווה כזו איננה זקוקה לחיזוקים תמידיים מהסביבה בצורת כבוד, מחמאות וכן הלאה, אלא היא תחושה חזקה של ערך עצמי! יש לי ערך אין סופי, שכן ה' רואה בי בעל ערך!

לדבר עם הנפש הבהמית בשפתה שלה, ואם יש בכך צורך צריך להכניע אותה גם באמצעות מחשבות על הכבוד שעשיית המצווה תביא והתועלת האישית הנלווית לקיומה.

עם זאת, כמובן, לאחר שהאדם יעלה ויבוא למדרגה גבוהה יותר, בה הוא כבר בבחינת 'טהור', אזי יש לו להיזהר מעבודה שלא לשמה ולכוון רק 'לצורך גבוה' - לשם שמיים.

לצערנו רבים מדי חושבים שכחלק מעבודת ה' שלהם, נדרש מהם להשפיל את עצמם ולחשוב "אני לא יכול", "אני אפס אפסים", "אין לי שכל", "עם לב אטום כמו שלי אין לי סיכוי" וכן הלאה. חבל, חבל עליהם. זו טעות מרה. דרך זו, מלבד שאיננה נכונה ובמידה רבה מהווה כפיות טובה כלפי ה' על התכונות הטובות והכישורונות בהם בורכנו, הרי שהיא גם לא תתרום לעבודת ה' שלהם.

וורט מפורסם מהרבי מפשיסחא אומר שכל אחד צריך להחזיק שני פתקים בכיסיו. באחד יהיה כתוב: "בשבילי נברא העולם", ובכיס השני: "ואנכי עפר ואפר". וסיים הרבי מפשיסחא ואמר: הרבה טועים ומשתמשים בכיס ההפוך מזה שלו הם זקוקים...

כמו בוורט של הרבי מפשיסחא, גם בפרה אנחנו מוצאים את התנועות המנוגדות הללו. מצד אחד, במצוות פרה אדומה לוקחים עץ ארו - הצומח ומתנשא לגובה רב, ומצד שני לוקחים גם את האזוב ותולעת השני. זאת כי אנחנו צריכים גם את ההגבהה וגם את השפלות והענווה.

מנקודת מבט שטחית נראה כי אי אפשר לאחוז בשתי התנועות יחד. יש זמנים בהם נדרש רגש הגאווה והערך העצמי ויש זמנים בהם אנחנו נדרשים לאחוז במידת הענווה, אבל לא נוכל לחוש גם תחושת ערך עצמית וגם ענווה. אבל לאמיתו של דבר אפשר שישכנו בליבנו שתי התנועות גם יחד.

על משה נאמר שהיה העניו מכל האדם אשר על פני האדמה. הכינד? הרי בוודאי משה היה מודע להיותו מקבל התורה מאת ה' ומנהיג ישראל? מסביר אדמו"ר זקוק שאמנם משה ידע על מעלותיו הגדולות והמיוחדות, אבל הוא חשב שהמעלות בעצם אינן שלו. אלה מעלות שהעניק לו הקב"ה.

מחשבה זו של משה גרמה לכך שמחד הוא העריך את היכולות שלו, אבל בד בבד היה עניו שכן הקרדיט איננו שלו, אלא של בוראו. ומי יודע - חשב משה - אולי אם מישוהו אחר היה מקבל את המעלות שלו היה מנצל אותן עוד יותר טוב ממנו?...

קראתי פעם מכתב מיוחד שהרבי שיגר ליהודי שהיה בעל רוח נכאים וטען ששום דבר לא הולך לו, והוא איננו מצליח להתמודד עם דרישות החיים. בין היתר, הרבי כותב לו כך: "במה שכתב אודות ההעלמות וההסתרים, בוודאי שמע את הרמז הזה: ונהי בעינינו כחגבים ועל ידי זה היינו בעיניהם כחגבים...". כלומר, הרבי מצטט את מה שאמרו המרגלים: "ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם", ורומז לוורט המפורסם של הרבי מקוצק - בגלל ש"ונהי בעינינו כחגבים", לכן "כן היינו בעיניהם". כלומר, בהתאם לראייתנו את עצמנו, כך בדיוק הסביבה רואה אותנו.

הגמרא מספרת שבשנה בה נפטר שמעון הצדיק ששימש ככהן גדול, הוא אמר אחרי יום הכיפורים ש"בשנה זו הוא מת" (כשכוונתו לעצמו). כששאלו אותו מניין לו, השיב שבכל יום כיפור מזדמן לו זקן לבוש לבנים שנכנס עמו בכוראו אל הקודש פנימה ויוצא עמו, ואילו בשנה זו הזדמן לו זקן לבוש שחורים ועטוף שחורים, נכנס עמו אבל לא יצא עמו... ואכן, לאחר החג חלה שמעון הצדיק וכעבור שבועה ימים נפטר.

תגידו, מה העניין עם הזקן שהיה לבוש לבנים ושחורים ומדוע זה מהווה רמז על הפטירה?

שמעתי הסבר נאה בשם הרב סולובייצ'יק: תפקידו של הכהן הגדול הוא להשפיע על אנשים ולרומם אותם. הדרך לרומם מישהו היא להאמין בו, ולראות אותו ב"בגדי לבן" מאירים ובהירים על אף שיש לו גם שחור על הבגדים...

אתם יודעים, הזכרה מעוטרת בפסים שחורים ולבנים, והדבר מעורר 'חקירה' מי היא הזכרה - האם היא שחורה בעלת פסים לבנים או שהיא לבנה שיש לה פסים שחורים... גם לכל אחד מאיתנו יש חלקים לבנים וחלקים שחורים, אבל מי שהוא בעל ראייה חיובית ומבט בונה על האנשים סביבו יראה בהם ובמהותם "לבן", שיש בו גם פסים שחורים הצריכים תיקון.

זה היה המבט בו ראה גם שמעון הצדיק את עם ישראל בדרך כלל. אבל באותה שנה הוא ראה את עם ישראל כשהם לבושים שחורים, ראייתו אותם הייתה שלילית, והזקן לבוש השחורים היה בעצם תמונת מראה שלו עצמו... בהתאם לכך, מיד הבין שמעון הצדיק שהוא סיים את שליחותו ככהן גדול, זה הרואה תמיד את החיובי בעם ישראל...

בערב יום הכיפורים הראשון לאחר השואה, ניגש הרבי מצאנז למפקד האמריקאי של מחנה הפליטים ואמר שהוא רוצה לארגן

תפילות ביום כיפור. הרבי קיבל לרשותו צריף כדי לקיים בו את התפילות והמוני יהודים, אודים מוצלים מאש, הגיעו לשפוף את נפשם לפני ה'.

כשהגיעו ל'על חטא', הרבי מצאנו אמר אותו בכיות והקהל יחד אתו. פתאום קם אדם, דפק על השולחן והתחיל לצעוק: "וכי אנחנו צריכים לומר לפני ה' על חטא? אנחנו חטאנו בזלזול הורים ומורים? אין לנו לא הורים ולא מורים, את כולם הוא לקח! אתם אומרים 'על חטא שחטאנו במאכל ובמשתה', וכי הייתה לנו ברירה? על המים הדלוחים ששתינו אנו מכים על חטא? ה' צריך להגיד על חטא!..."

למשמע דבריו הקשים של האיש שנאמרו מלב פצוע נוצר שקט בקהל, וכולם חיכו לראות מה תהיה תגובתו של הרבי מצאנו.

הרבי פנה אל הציבור ואמר: "אגיד לכם על מה אני אומר על חטא. כשהיינו במחנה הייתה שם איזושהי גבעה, והנאצים יימח שםם שאהבו להתעמר בנו, ציוו עלינו להחזיק בידיים שתי אבנים גדולות ולעלות לראש הגבעה. הכלל של ה'שעשוע' הזה היה שאם אבן נפלה מידינו, היה עלינו לרדת מהגבעה, לקחת אותה ולשוב ולעלות עם האבן פעם נוספת... הם ישבו וצחקו, ואילו אנחנו היינו סוחכים את האבנים באפיסת כוחות. לא פעם הם ירו באלה שכוחותיהם לא עמדו להם.

"אני זוכר שלנוכח רשותם ואכזריותם ולשמע ההצלחה שלהם במלחמה, היו רגעים שלא האמנתי שיום אחד כל הרוע הזה יסתיים. היו לילות שכשנשכבתי על הדרגש התפללתי בליבי לה' שלא אקום בבוקר. על זה אני אומר על חטא! על חסרון האמונה בכך שאם ה' ירצה, נעבור את זה ונצא מהקטסטרופה הזו חיים! חסרה לי האמונה שיש לנו את הכוח לעבור את זה!"

לחיים, לחיים ולכרכה! מי ייתן ותהיה בנו תמיד האמונה ביכולות בהן ה' חנן אותנו, נאמין בכני ביתנו ונעצים אותם, ונפעל יחד לזרז את ביאת גואל צדק במהרה.

שירים אָאָרָג

הרב יהושע אודורג

מה עניינה של פרה אדומה כאן?
מדוע דווקא מרים היא סמל לטהרה?
איזו עין אמונית אנו יכולים לפתח בעקבות זאת?

מר ההופך למתוק

הפֶּרֶה אֲדָמָה
מְבַטֵּלֶת הִיא אֶת ה'סְבָרוֹת'
אֶת הַמַּחְשָׁבָה שְׁאִין עוֹד
אֶפְשָׁרוֹת לְעֵלוֹת
אֲזִי, גַּם כְּשֶׁקְרוּבִים אֶל שְׂאוֹל
תַּחֲתוֹת
הוֹפֵכֶת הִיא טְמֵאוֹת לְטָהָרוֹת
וּכְכַפְרָתָהּ
כֶּךָ מֵיִתֵת הַצְּדִיקִים,
לְשֵׁם כֶּךָ הוֹבָאָה עֲנִינָה בְּזוֹ
הַפְּרָשָׁה
לְרֹאוֹת אֶת שְׁלִיחוֹתֶם בְּתוֹךְ
הַחַיִּים

זוֹ מְרִים הַצְּדִיקָת
עוֹד מְאֹד
שֶׁהַפְּכָה גְזֵרַת אָבִיָּה לְחַיִּים
וְהַמְשִׁיכָה לְהַגֵּן עַל אָחִיָּה
גַּם בְּסוּף הַיָּמִים
מְהַפֵּכֶת הִיא בְּכַח גְּדֻלָּתָהּ
טְהָרָתָהּ, וּבְכַת עֵינָהּ
לְהוֹצִיא תָּהּ וּמְחוּל
בְּדִיק כְּשֶׁצָּרִיךְ הִרְמַת קָרָן
עִמָּה

מזגני טורנדו מוזהבים ב"חשמל הקרן" הפתרון לקורוזיה ובלאי המזגנים

בעל מערכת פיזור אוויר מתקדמת ב-4 כיוונים, וכולל אישור הלכתי לשימוש בשבת מטעם "משמרת השבת".

מבצע הקיץ ומחירי הסדרה

במסגרת השקת הסדרה, המחירים כוללים הובלה והתקנה בסיסית (עד 2 מטר צנרת, ללא תוספות מיוחדות כגון קידוח בטון) או אבן ירושלמית, ולא כולל מע"מ על רכיב ההתקנה). בנוסף, הרוכשים יקבלו מארז מתנה יוקרתי מבית "נעמן" עם פתק החלפה בשווי 1,500 ש"ח (ממחיר המחירון של נעמן).

דגמים ומחירים במבצע:

1 כ"ס (Tornado TOP-INV-140X) - ב-1,850 ש"ח
1.25 כ"ס (Tornado TOP-INV-180X) - ב-2,050 ש"ח
2 כ"ס (Tornado TOP-INV-240X) - ב-3,150 ש"ח

המבצע בתוקף עד ה-30.06.26 ("ד בתמוז) או עד גמר המלאי. התמונות להמחשה בלבד. לפרטים והזמנות: מוקד ארצי בטלפון 2757, באתר האינטרנט, ובסניפי הרשת (בני ברק, ירושלים, בית שמש, אשדוד, חיפה, נתיבות, מודיעין עילית וביתר עילית).

הגנה, חיסכון ואישור שבת

ציפוי הידרופילי מוזהב: מיושם הן ביחידה הפנימית (מאייד) והן בחיצונית (מעבה). הציפוי מונע חלודה וקורוזיה, מסייע במניעת ריחות רעים ושומר על ביצועי המזגן. בזכות עמידות זו, המזגן מגיע עם 7 שנות אחריות מבית טורנדו (אחריות ההתקנה של חשמל הקרן היא לשנה).

חיסכון דרמטי בחשמל: המזגנים פועלים בטכנולוגיית אינוורטר עם דירוג אנרגטי גבוה (A++). עלות ההפעלה של מזגן 1 כ"ס עומדת על כ-54 אגורות בלבד ללילה (לפי ממוצע של 7 שעות שינה). נוחות הלכה: המזגן שקט במיוחד,

חזרתי מהמילואים אחרי חודשים ארוכים, וקשה לי להתחבר חזרה לשגרת המצוות. הכול נראה לי פתאום קטן?

אמרו רבותינו "לפום צערא אגרא" – לפי הצער כך השכר. כשעבודת ה' קלה, ההתמסרות שבה פחותה, ודווקא החזרה המאתגרת הזו טומנת בחובה מעלה עליונה ושכר כפול ומכופל. זכית לצאת למלחמת מצווה הנדרשת בדורנו, שיש בה ניתוק מכל סדר רגיל, וכעת הקושי לחזור הוא עצמו חלק מן הזכות. דע לך שה' יתברך מנהיג את עולמו באופן שמביא כל אחד בדיוק למקום העבודה שעליו להפיק מתוכו. אז במקום לראות את השגרה כקטנה, ראה אותה כהמשך לאותה התמסרות עצמה – ושמח שמחה כפולה על שהזכות התגלגלה לפתחך מתוך הצבא.

אם הקב"ה ברא אותי בדיוק כפי שאני, למה כל עבודת ה' מבקשת ממני להשתנות?

בדיוק משום שבראך כפי שאתה. רצון ה' היה לברוא אותנו באופן שנהיה שותפים בתיקון המציאות. זו המחלוקת המפורסמת בין טורנסרופוס הרשע לרבי עקיבא: טורנסרופוס שאל, אם הקב"ה ברא אותנו ערלים, מדוע למול? והשיב לו רבי עקיבא שמעשי האדם נאים ממעשי שמייים, והביא ראייה מגרגרי תבואה לעומת עוגה – אין דמיון בין המעלות. כל כוונת הבריאה הייתה ליצור מצע שעליו נזכה להיות שותפים במעשה ה'. מה שנראה כחיסרון הוא בעצם ההזמנה שלך אל המלאכה.

התרגלתי לקבל מהבינה המלאכותית תשובה לכל שאלה תוך שנייה, ועכשיו קשה לי לשבת עם קושיה בגמרא בלי לדעת. זה פוגע בלימוד?

חלק מרכזי מעמל התורה הוא ההתמסרות להבין דבר על בוריו ולהעמיק בסברה לכאן ולכאן, ואין ספק שהקלות שבה הבינה המלאכותית עונה על הכול עלולה לנוון מעט את הכישרון הזה. אבל דווקא כאן טמונה הזדמנות: כמו שבשבת אדם מתנתק מכל מה שהמדיה מציעה לו ומשהו עמוק יותר מתגלה בו, כך גם מי שמרבה להשתמש בכלים אלה צריך לקבוע לעצמו זמנים ומשאבים לפתח את כושר החשיבה שלו. ולא רק שלא נרד בעומק ההבנה – אלא אדרבה. כשכל מחשבת האנושות מקבלת דחיפה כזו בדורנו, גם הלימוד שלנו יכול לעלות מעלה מעלה, יותר מבעבר.

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

קרוב אליך

ת.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה • karovel.co.il לתגובות ויצירת קשר qarov.elecha@gmail.com קרוב אליך • לפרסום: 052-4061065

אהרן רזאל אישית

זכנו, עוד לא התחלתי!

לאחר עשרות שנים של עבודה ללא רגע של מנוחה, אולי הגיעה העת של הרבי "להאט את הקצב". בתגובה פומבית יוצאת דופן במהלך התוועדות יום ההולדת שלו, הרבי פתח במתקפה חזיתית נגד מושג ה'פרישה'. הרבי הסביר בשיחה שעל פי תורה אין מושג כזה 'לפרוש' מעבודת ה' ומעשייה, אלא אדרבה – ככל שהאדם מתבגר, ניסיונו וחכמתו גדלים איתו והוא צריך להוסיף בפועלו. בהקשר האישי, הרבי הכריז את המשפט הבא: "עכשיו מתחילים מחדש, ובקצב מוגבר".

השבוע הוצאתי שיר חדש לרדיו, והזמנתי את ידידי הטוב עדי רן לשיר איתי. אנשים שמעו ואמרו: "וואו, אנחנו זוכרים אתכם לפני 30 שנה... גדלנו עליכם!" לפעמים בסוף הופעה ניגשים אליי צעירים ואני כבר מתרגש, אולי הם רוצים סלפי! אבל לא, "וואו, אבא שלי גדל על השירים שלך..." (חח). אני רואה את זה בא, עוד מעט יתחילו להגייד לי מעריצים בסוף הופעה: "סבא שלי גדל עליך..." (חח). אבל אני נזכר בדברי הרבי ומתחזק: חבר'ה, עוד לא התחלתי בכלל! עוד לא הוצאתי את השיר הראשון שלי... מתחילים מחדש! לחיים לחיים!

בפרשה שלנו משה רבינו מכה בסלע ונענש. כל שנה זה מעיק עלי. מה הוא כבר עשה? יש אומרים שהייתה בו ח"ו עייפות כמנהיג... אבל התורה מעידה שלא נס לחו! להפך, בתחילת

הדרך, בסנה הבורע, הוא אומר "לא איש דברים אנכי", ואילו בחודש האחרון של חייו הוא נאם את כל ספר דברים! "אלה הדברים..." – הוא בהחלט היה "איש דברים", הוא היה בשיאו!

הנתיבות שלום מסביר שמה חשב שאחרי 40 שנה ואחרי כל הנפילות במדבר – המרגלים, קרח, המעפילים, המתאוננים, המתלוננים, המתאווים – העם כבר עייף. "שמעו נא המורים", פונה אליהם משה רבינו. אלא שעם ישראל לא היה עייף אלא רק התכוונן לדרגה חדשה, לשלב הבא – כניסה לארץ ישראל. ר' נחמן אומר: אם אתה מרגיש מניעות וקשיים, סימן שאתה לפני עלייה בדרגה. כמו מבחן סופשנה לפני שאתה עולה כיתה, כך אנחנו עם ישראל נכנסים לארץ ישראל. נכון, יש עייפות, אבל זו רק עייפות מהגלות, אנחנו מוכנים לגאולה.

בשנת 1972 הרבי מלובביץ' הגיע לגיל 70. חסידים חשו כי